

PROTOKÓŁ

Z NARADY URZĄDZENIOWEJ

zwołanej w celu ustalenia i sformułowania założeń do planu urządzenia lasu
wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania
tego planu na środowisko i obszary Natura 2000
dla **NADLEŚNICTWA TYCHOWO** na lata 2028-2037.

Narada Urzędzeniowa, zwołana przez Dyrektora RDLP w Szczecinku, odbyła się w dniu **18.02.2026 r.** w siedzibie Nadleśnictwa Tychowo.

W obradach pod przewodnictwem pana Rafała Grzegorzcyka - Zastępcy Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Szczecinku, zgodnie z załączoną listą uczestników wzięły udział **43 osoby**.

Plan urządzenia lasu (PUL) dla **Nadleśnictwa Tychowo** zostanie opracowany według stanu na dzień **1 stycznia 2028 r.**, zgodnie z „Instrukcją urządzania lasu” (IUL) stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r., która odwołuje się również do aktualnych (na stan opracowywanego projektu PUL) wymogów w tym zakresie, zawartych w podstawowych aktach prawnych (ustawy, rozporządzenia) i aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (zarządzenia, zasady, instrukcje itp.).

Przebieg obrad:

- przedstawienie przez pana Rafała Grzegorzcyka, Przewodniczącego NU:

- a) składu Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) zgodnie z Zarządzeniem nr 11 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku z dnia 13.02.2026 r. zmieniającym Zarządzenie nr 57 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku z dnia 20 listopada 2025 r. w sprawie powołania Zespołu Lokalnej Współpracy w zakresie lasów o zwiększonej funkcji społecznej, w trakcie opracowania projektu PUL dla Nadleśnictwa Tychowo na lata 2028-2037;
- b) omówienie jego roli w procesie sporządzania projektu PUL;
- c) przyjęcie regulaminu pracy ZLW.

- wystąpienie pana Wiesława Jędrzejewskiego Nadleśniczego Nadleśnictwa Tychowo w formie prezentacji dotyczące:

- a) informacji o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska;
- b) podstawowych informacji z zakresu gospodarki leśnej prowadzonej przez nadleśnictwo, współpracy z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami oraz roli nadleśnictwa w lokalnym rynku pracy;
- c) realizowanych przez nadleśnictwo działań i projektów środowiskowych, edukacyjnych, turystycznych, infrastrukturalnych, naukowych itp.;
- d) informacji o formach ochrony przyrody i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody wyznaczonych na gruntach w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa;
- e) zabezpieczenia przeciwpożarowego w lasach;

f) określenia potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiołę, bobry, przemysł itp.;

- wystąpienie pana Rafała Perza, Kierownika ZOL w Szczecinku, w formie prezentacji, zawierające informacje z zakresu ochrony lasu, w szczególności z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiołę, owady, patogeny grzybowe, zwierzynę płową itp.) wraz z oceną stabilności drzewostanów nadleśnictwa;

- wystąpienie pana Jacka Cholewińskiego, Kierownika Pracowni Urzędzeniowej Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Szczecinku, obejmujące założenia do projektu planu urządzenia lasu, z wykorzystaniem ustaleń z Narady Wstępnej, w formie prezentacji dotyczące:

- a) przedstawienia informacji o posiadanych inwentaryzacjach i opracowaniach z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz propozycji ich uzupełnienia;
- b) proponowanego podziału na gospodarstwa wraz z omówieniem zasad ich wyróżniania;
- c) przyjętej metody inwentaryzacji zasobów drzewnych (metoda reprezentacyjna);
- d) propozycji typów drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych;
- e) propozycji przyjęcia przeciętnych wieków rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych;
- f) uwzględnienia odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II);

- wystąpienie pani Agnieszki Ramion-Harkawik, Naczelnika Wydziału Urządzania Lasu i Geomatyki RDLP w Szczecinku, w formie prezentacji dotyczące:

- a) informacji wymaganych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko na podstawie uzgodnienia z RDOŚ w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.);
- b) informacji o braku potrzeby opracowania zakresu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 w projekcie planu urządzenia lasu;
- c) informacji o udziale społeczeństwa i kolejnych etapach opracowania projektu planu urządzenia lasu.

Uwagi i opinie uczestników Narady Urzędzeniowej wniesione po zapoznaniu się z przygotowanymi na naradę materiałami - projektem Założeń Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Tychowo i wysłuchaniu prelegentów, wniesione w dyskusji.

Członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy odnieśli się do omawianej problematyki, w tym w szczególności:

- nie wniesiono uwag do przedstawionych założeń do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Tychowo na lata 2028-2037;

- pozytywnie zaopiniowano propozycje wyróżnienia trzech obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności przedstawione przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Tychowo;

- w odniesieniu do potrzeb w zakresie zagospodarowania turystycznego, ZLW zgłasza wniosek o dodatkowe zagospodarowanie turystyczne w dwóch lokalizacjach tj. okolice Jeziora Rosnowskiego

oraz Ośrodka Wypoczynkowego „Raj” z uwzględnieniem szlaku rowerowego pod nazwą „Szlak Pałaców” (załącznik nr 2 do protokołu).

Przewodniczący Komisji pan Rafał Grzegorzczak, dziękując za powyższą opinię podkreślił, że jest to wstępna propozycja zarówno lokalizacji obszarów o zwiększonej funkcji społecznej jak i zagospodarowania turystycznego. Ostateczny jej kształt zostanie wypracowany w trakcie tworzenia projektu PUL, wraz z Zespołem Lokalnej Współpracy, na kolejnych spotkaniach. Stosowne zapisy zostaną zawarte w założeniach do sporządzenia projektu PUL.

Pani Małgorzata Lenio, Z-ca Nadleśniczego Nadleśnictwa Tychowo poinformowała, że w najbliższym czasie rozpocznie się modernizacja dwóch obrębów ewidencyjnych (Dzięciołowo i Kowalki), w zawiązku z powyższym zaistnieje konieczność przeprowadzenia zmian ewidencyjnych w nadleśnictwie.

Pan Tomasz Babiak, Z-ca Dyrektora Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Szczecinku podkreślił, że dla gruntów przewidzianych do zalesień nie zostały wykonane opracowania siedliskowe, które należy uzupełnić zgodnie z zapisami protokołu z Narady Wstępnej. Przewodniczący Narady Urzędzeniowej zobowiązał Nadleśnictwo do uzupełnienia opracowania siedliskowego w powyższym zakresie.

Pan Paweł Soroczyński, Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi, przypomniał o znaczeniu wstrzymania zmian w stanie posiadania w drugim półroczu ostatniego roku obowiązywania PUL oraz obowiązku posiadania decyzji o warunkach zabudowy dla gruntów przewidzianych do zalesień. Stwierdził, że ze względu na różny stopień rzeczywistego wykorzystania gruntów rolniczych oraz występującą miejscami sukcesję naturalną, należy rozważyć przeznaczenia takich gruntów do zalesienia / przekwalifikowania na las.

Pani Anna Sigiel - Dopierała, Naczelnik Wydziału Ochrony Przyrody podkreśliła, że dane przyrodnicze przyjęte do projektu Planu Urządzania Lasu (PUL) muszą być aktualne. W ostatnim roku obowiązywania PUL Wykonawca (za pośrednictwem RDLP) powinien wystąpić do RDOŚ o ich aktualizację, w terminie umożliwiającym przyjęcie do PUL. Jednocześnie Wykonawca projektu PUL jest zobowiązany przeanalizować dane przyrodnicze z dostępnych źródeł zewnętrznych wykonanych np. przez ośrodki naukowe i dydaktyczne w ramach projektów badawczych, opracowań i publikacji naukowych, zebranych na potrzeby prac magisterskich, doktorskich, a także dane z monitoringów przyrodniczych. Do projektu PUL należy przyjąć wyłącznie zaakceptowane przez RDOŚ zasięgi siedlisk przyrodniczych objętych projektem Wetlands Green Life.

W odniesieniu do negatywnie zweryfikowanych przez RDOŚ proponowanych rezerwatów przyrody należy rozważyć zmianę formy ochrony - wnioskowanie przez Nadleśnictwo o ustanowienie użytków ekologicznych. Do końca I kw. 2027 r. Nadleśnictwo zobligowane jest zakończyć weryfikację wszystkich obiektów istniejących obecnie oraz planowanych do utworzenia: pomników przyrody oraz stref ochrony okresowej i całorocznej.

W projekcie PUL należy przeanalizować oraz uwzględnić postanowienia audytu krajobrazowego przyjętego uchwałą nr XIII/187/25 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego.

Anna Sigiel - Dopierała przypomniała, prośbę Pana Łukasza Banasiaka, Głównego Specjalisty w Wydziale Spraw Terenowych w Złocięncu, RDOŚ w Szczecinie, który wniósł podczas Narady Urzędzeniowej Nadleśnictwa Połczyn o uzupełnienie informacji w projekcie PUL o warstwę geometryczną z zasięgiem płatów siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa, będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 (w formacie ESRI .shp). Uzupełnienie

o powyższe warstwy danych przekazywanych do opiniowania RDOŚ pozwoli na sprawniejszą weryfikację poprawności sporządzenia dokumentacji projektowej z uzgodnionym zakresem prognozy oddziaływania projektu PUL na środowisko i obszary Natura 2000.

Pan Karol Bieliński, p.o. Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej zwrócił uwagę na wymóg sporządzenia przez Nadleśnictwo i przekazania Wykonawcy projektu PUL wykazu odnowień naturalnych, dla których obligatoryjnie Wykonawca nada cechę naturalnego pochodzenia (DRZ NAT) w opisach taksacyjnych. Powyższe pozwoli na zachowanie ciągłości monitorowania odnowień w Nadleśnictwie. Stosowne zapisy zamieszczono w założeniach do projektu PUL.

Pan Wojciech Osuch Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu wymienił szkody od wiatru, śniegu oraz szkodników wtórnych jako główne czynniki determinujące prowadzenie gospodarki leśnej w Nadleśnictwie. Zwrócił uwagę na zaplanowanie w PUL podsadzeń produkcyjnych, mających na celu stabilizację drzewostanów uszkodzonych (przerzedzonych) przez czynniki biotyczne i abiotyczne. W związku z III kategorią zagrożenia pożarowego lasu Nadleśnictwo wykona analizę zasadności utrzymywania wszystkich dotychczas wykazywanych punktów czerpania wody i w uzasadnionych przypadkach, w uzgodnieniu z właściwym miejscowo komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej zrezygnuje ze zbędnych, w szczególności, jeśli znajdują się na gruntach obcych. Zaktualizowane dane zostaną przekazane wykonawcy PUL celem opracowania kierunkowych wytycznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Dodatkowo Nadleśnictwo wykona analizę i ocenę sieci dojazdów pożarowych pod kątem ewentualnych zmian numerów dróg, wykonanych inwestycji, w tym zmianę nawierzchni, budowę lub remont przepustów, przejazdów, mostów, wiaduktów. Wyniki inwentaryzacji należy odnieść w SILP i "Sposobach postępowania nadleśnictwa na wypadek powstania pożaru", co jest podstawą do sporządzania kierunkowych wytycznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej przez wykonawcę PUL.

Po przeprowadzonej dyskusji uczestnicy obrad podjęli następujące założenia dotyczące wykonania projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

Założenia do projektu Planu Urządzenia Lasu

wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000 dla NADLEŚNICTWA TYCHOWO na lata 2028-2037.

1. Inwentaryzacje i opracowania z gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz potrzeby ich uzupełnienia.

1. Operat glebowo - siedliskowy wykonany wg stanu na dzień 01.01.2012 r. sporządzony przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Dokumentację RDLP w Szczecinku przekazało Wykonawcy protokołem w dniu 12.02.2026 r., (ZU.6004.12.4.2026). Opis siedliska i elementy gleb należy przedstawić w klasyfikacji CILP 2000, zgodnie ze słownikiem programu WebTaksator.
2. Informacje charakteryzujące siedliska i gleby należy przenieść z materiałów źródłowych do bazy danych urzędzeniowych i w razie potrzeby dostosować do obowiązującego standardu leśnej mapy numerycznej (SLMN).
3. Nadleśnictwo posiada opracowanie - docelową sieć dróg (DSD) wykonane w 2019 roku, przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku., w oparciu o Zarządzenie nr 28 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej Nadleśnictwa”.
4. Dane DSD zostały przekazane 12.02.2026 r. Wykonawcy do wykorzystania w pracach nad projektem planu urządzenia lasu, zgodnie z wytycznymi przygotowanymi przez DGLP (znak sprawy ZU.6000.23.2020 z dnia 26.10.2020 r.).
5. Drogi zawarte w warstwie LMN należy zaktualizować, zgodnie z danymi zawartymi w DSD przekazanej Wykonawcy PUL przez Nadleśnictwo. Wykonawca zweryfikuje przebieg danych DSD nanoszonych na warstwy LMN, zgodnie z numerycznym modelem terenu (NMT). W przypadku stwierdzenia rozbieżności pomiędzy przebiegiem dróg i leśnych szlaków stałych wchodzących w skład DSD, a NMT, Wykonawca zgłasza ten fakt Nadleśniczemu, sporządza wykaz rozbieżności oraz nanosi na warstwę LMN rzeczywisty przebieg ww. dróg i szlaków.
6. Zamawiający na potrzeby realizacji projektu PUL przekazał 12.02.2026 r. materiały teledetekcyjne wykonane w 2025 r., z pułapu lotniczego, obejmujące: ortofotomapy w kroju arkuszowym, w kompozycji barwnej RGB i CIR oraz wyliczony wskaźnik NDVI do oceny zdrowotności drzewostanów. Materiały rastrowe o pikselu terenowym nie większym niż 25 cm.
7. Nadleśnictwo posiada opracowane w 2025 roku studium hydrologiczne sporządzone przez firmę LECTURER Sylwester Kraśnicki. Materiały Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy projektu PUL protokolarnie (do wiadomości RDLP w Szczecinku).
8. Do innych opracowań, inwentaryzacji, programów mających wpływ na założenia do planu urządzenia lasu zaliczyć należy (materiały zostały przekazane Wykonawcy 12.02.2026 r.):
 - a. „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035”;

- b. Program testowania potomstwa wyłączonych drzewostanów nasiennych, drzew matecznych, plantacji nasiennych I plantacyjnych upraw nasiennych” – nadleśnictwo posiada założoną w 2009 roku, w ramach ww. programu uprawę testującą buka zwyczajnego, na której testowane jest potomstwo drzewa matecznego z Nadleśnictwa Dobrzany i Gryfino z regionu testowania Północno - Zachodniego DM1. W 2014 roku założono uprawę zachowawczą cisa. W 2022 i w 2024 roku założono uprawy zachowawcze buka;
- c. Zakres zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Dorzecze Parsęty, Dolina Radwi, Chocieli i Chotli (aneks do PUL na lata 2018-2027);
- d. Materiały przyrodnicze z RDOŚ w Szczecinie przekazane RDLP w Szczecinku.;
- e. Modele ryzyka zamierania drzewostanów głównych gat. lasotwórczych Polski (prof. Socha);
- f. Wytyczne postępowania ochronnego i hodowlanego w drzewostanach rosnących na gruntach porolnych;
- g. Zasób archeologiczny dziedzictwa kulturowego Nadleśnictwa Tychowo - opracowany przez BULiGL w Szczecinku w 2017 roku. Opracowanie Nadleśnictwo prześle Wykonawcy projektu PUL protokolarnie (do wiadomości RDLP w Szczecinku).

2. Dane o obszarach chronionych w Nadleśnictwie z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

1. Nadleśnictwo posiada zebrane i zestawione informacje na temat obszarów chronionych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo oraz w swym zasięgu terytorialnym.
2. Materiały przyrodnicze z RDOŚ w Szczecinie przekazane RDLP w Szczecinku pismem zn. spr. WONS.402.29.2025.AGa z dnia 20.01.2025 r. z danymi dla obszarów Natura 2000: Ostoja Drawska PLB320019, Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022, Dorzecze Parsęty PLH320007 oraz Rezerwatu Cisy Tychowskie zostały przekazane Wykonawcy w dniu 12.02.2026 r.).
3. Udostępniono Wykonawcy dokumentację dot. zakresu planu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022, Dorzecze Parsęty PLH320007 zatwierdzoną jako aneks do PUL na lata 2018-2027.
4. Nadleśnictwo realizowało działania wynikające z planów zadań ochronnych i planów ochrony. Dokładne informacje nt. wykonanych działań Nadleśnictwo prześle Wykonawcy projektu PUL
5. Wykonawca projektu PUL winien ostatecznie zweryfikować udostępnione dane przyrodnicze, zaktualizować dane o obszarach chronionych, na podstawie danych zawartych na stronie Ministerstwa Klimatu i Środowiska, danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, GDOŚ oraz właściwych RDOŚ, decyzji i uchwał jednostek samorządowych, uzgodnień z RDLP i Nadleśnictwem oraz dostępnej literatury i własnych opracowań. Dodatkowo, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem, Wykonawca winien wskazać obiekty i obszary o cennych walorach przyrodniczych (dotychczas nierozpoznane), zasługujące na objęcie ich formą ochrony przyrody.
6. Zinwentaryzowane już siedliska przyrodnicze Natura 2000 poza obszarami Natura 2000 winny zostać zweryfikowane w ramach prac terenowych nad projektem PUL. Zmiany należy uzgodnić z Wydziałem Ochrony Przyrody RDLP w Szczecinku.
7. W przypadku stwierdzonych istotnych niezgodności zasięgów płatów siedlisk przyrodniczych

będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 należy sporządzić protokół rozbieżności, w terminie umożliwiającym ich weryfikację w porozumieniu z RDOŚ. Do czasu uzgodnienia danych, należy przyjąć do projektu PUL dane przyrodnicze RDOŚ. Stwierdzone rozbieżności ująć w POP jako propozycję zmian rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

3. Informacje dotyczące podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

1. Wykonawca sporządzający projekt PUL w referacie na NPP winien powołać się na zapisy i ustalenia wynikające z tematu: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska” i zaktualizować je stosownie do nowych okoliczności. Powyższe informacje są referowane przez Nadleśniczego podczas obrad NW oraz NU.
2. Wykonawca zweryfikuje aktualność powyższych danych na podstawie informacji uzyskanych od służb zajmujących się planowaniem przestrzennym i strategią rozwoju w gminach, powiatach i województwach właściwych dla zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.
3. Wykonawca jest zobowiązany uwzględnić w projekcie PUL postanowienia audytu krajobrazowego przyjętego uchwałą nr XIII/187/25 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego.
4. Po akceptacji przez NPP Wykonawca zamieści informację w tym zakresie w opisie ogólnym Nadleśnictwa. W trakcie prac nad projektem PUL Wykonawca uwzględni przewidywany wpływ realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania gmin oraz całego regionu na prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w zakresie:
 - a. ochrony środowiska, w tym: ochrony przyrody, ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz ochrony krajobrazu;
 - b. ochrony wód i gospodarowania wodami;
 - c. obrony kraju;
 - d. ochrony zdrowia ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji;
 - e. udokumentowanych złóż kopalin;
 - f. przewidywanych inwestycji mogących spowodować zagrożenie trwałości lasu.
5. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody wg stanu na dzień 18.02.2026 r. zostały przedstawione przez Nadleśniczego na Naradzie Urzędzeniowej. Z uwagi na fakt, że część dokumentów planistycznych wyekspiruje w czasie opracowywania projektu PUL Wykonawca przyjmie do projektu zapisy tylko tych dokumentów, które będą aktualne na dzień 01.01.2028 roku oraz uwzględni dokumenty nowo powstałe.

4. Dane stanu posiadania w zakresie opisowym i geometrycznym, stanowiące podkład geodezyjny do projektu planu urządzenia lasu.

1. Pracami urządzeniowymi zostaną objęte wszystkie grunty Nadleśnictwa wg stanu na dzień 1.01.2028 r.
2. Nadleśnictwo na bieżąco prowadzi ewidencję lasów, gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz pozostałych gruntów znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa, zgodnie z Zarządzeniem nr 3 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 08 stycznia 2025 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych.
3. Zgodnie z wytycznymi Narady Wstępnej Nadleśnictwo zobowiązane było w ramach prac przygotowawczych przeprowadzić kompleksową analizę porównawczą danych ewidencyjnych Nadleśnictwa z danymi ewidencyjnymi PODGiK. Wyniki przeprowadzonej analizy oraz ewentualne ustalenia ze starostwami powiatowymi Wykonawca uwzględni podczas opracowywania projektu PUL. Wszelkie zmiany ewidencyjne dokonywane przez Nadleśnictwo w trakcie prac nad projektem planu urządzenia lasu dokonywane są w porozumieniu z Wykonawcą.
4. Wprowadzanie bieżących zmian gruntowych (tj. wprowadzanie zmian do bazy produkcyjnej SILP Nadleśnictwa w drodze korekty w ewidencji gruntów bazy SILP oraz zaktualizowanie geometrii warstw ewidencyjnych LMN) musi zostać zakończone do dnia 31.05.2027 r.
5. Nadleśnictwo wstrzyma się z wszelkiego rodzaju zmianami ewidencyjnymi (w tym: nabywanie, zbywanie, zamiana gruntów w okresie od 1.06.2027 r. do 31.12.2027 r. Synchronizacja danych w bazie WebTaksator, wynikająca z obrotu gruntami, po terminie 1.06.2027 r., będzie wymagała dodatkowych uzgodnień z Wykonawcą projektu PUL ze względu na przyjęty harmonogram prac urządzeniowych.
6. Zmiany gruntowe w okresie od 1.06.2027 do 31.12.2027 r., które ze względu na przyjęty harmonogram prac urządzeniowych nie będą podlegały synchronizacji danych i nie będą ujęte w projekcie PUL należy zestawzić w wykazie rozbieżności (łącznie z rozbieżnościami opisanymi w pkt. 9 poniżej).
7. W nawiązaniu do zaleceń z Narady Wstępnej, prace w kierunku doprowadzenia do pełnej zgodności należało zakończyć do dnia Narady Urządzeniowej (NU). Baza danych importowana z SILP do programu WebTaksator powinna zawierać dane ewidencyjne zgodne z ewidencją gruntów i budynków prowadzoną przez państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny (PODGiK).
8. Ewentualne rozbieżności między otrzymanymi danymi ewidencyjnymi gruntów Nadleśnictwa a stanem faktycznym na gruncie (określonym podczas taksacji) Wykonawca projektu planu urządzenia lasu zgłasza Nadleśniczemu oraz do RDLP w Szczecinku, w formie wykazów rozbieżności. Nadleśniczy jest obowiązany do podjęcia niezwłocznych działań dotyczących ich wyjaśnienia oraz usunięcia, jak też przekazania Wykonawcy projektu planu pisemnej decyzji w tej sprawie (w terminie nieprzekraczającym odbioru prac terenowych). Ewentualne spory w sprawie rozbieżności, o których mowa powyżej, rozstrzyga dyrektor RDLP w terminie nieprzekraczającym 30 dni po odbiorze prac terenowych. Ostateczne

rozstrzygnięcia w tym zakresie są ujmowane w protokole NPP.

9. W efekcie zakupu, zamiany Nadleśnictwo posiada grunty z zarejestrowaną wartością księgową. Działki te w miarę możliwości powinny stanowić odrębne wyłączenia taksacyjne w opisie taksacyjnym. Do pojedynczego wyłączenia taksacyjnego mogą być jednocześnie dowiązane działki z wartością księgową i bez wartości księgowej.

Dla gruntów przewidzianych w projekcie PUL do zalesienia (w tym nabytych w drodze zakupu, darowizny, zamiany), dla których brak Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, Planów Ogólnych lub decyzji na zalesienie, Nadleśnictwo (uwzględniając szczegółowe wytyczne DGLP w zgodzie na nabycie) powinno takie decyzje uzyskać do końca I kw. 2027 r.

10. Wyłączenia taksacyjne gruntów we współwłasności należy oznaczać końcowymi literami w oddziale. Grunty stanowiące współwłasność zostaną ujęte, dla celów ewidencyjnych, po podsumowaniu danych inwentaryzacyjnych, na końcu opisu taksacyjnego.
11. Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy wykazy: gruntów spornych, gruntów stanowiących współwłasność, gruntów przeznaczonych do zalesienia, gruntów z wartością, gruntów objętych ograniczeniami w użytkowaniu lub wyłączonych z użytkowania.

5. Przekazanie bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych.

RDLP w uzgodnieniu z Nadleśnictwem przekaze protokolarnie Wykonawcy:

- bazę danych opisowych (SILP) i geometrycznych (LMN) po aktualizacji za rok 2025, wg stanu 01.01.2026 r., nie później niż do 15.02.2026 r. Informację o gotowości do utworzenia kopii bazy produkcyjnej SILP na potrzeby WebTaksatora należy przekazać do RDLP. Pracownik merytoryczny RDLP po utworzeniu kopii bazy produkcyjnej Nadleśnictwa udostępni ją Wykonawcy w programie WebTaksator.

- rejestr gruntów wg stanu na dzień 01.01.2026 r. osobno dla gruntów bez współwłasności i dla gruntów stanowiących współwłasność Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo zobowiązane jest do aktualizacji bazy SILP i warstw LMN za rok 2026. Ponowna synchronizacja bazy SILP po aktualizacji, wg stanu na 01.01.2027 r. nastąpi w uzgodnieniu z Wykonawcą, jednak nie później niż do 15.02.2027 r.

6. Korekta podziału powierzchniowego oraz oznaczanie granic oddziałów.

1. Nie przewiduje się zmian w zakresie obrębów leśnych.
2. Równoległe z datą obowiązywania nowego PUL planuje się korekty zasięgów leśnictw już istniejących oraz likwidację jednego leśnictwa. Projekt zarządzenia regulującego nowy podział na leśnictwa Nadleśnictwo udostępni Wykonawcy projektu PUL do końca IV kw. 2026 r.
3. Przewiduje się zmiany w zakresie numeracji oddziałów. Oddziały leśne z numerowanymi są kolejno od 1 do 831. W numeracji występują dodatkowe oznaczenia w postaci dużych liter alfabetu (w przypadkach gruntów przyjmowanych – 294A, 322A). W związku z przekazaniem gruntów pod drogę ekspresową S11 należy dokonać zmian w numeracji oddziałów poprzez dodanie litery do oddziałów położonych na południe od drogi ekspresowej.

4. Przy tworzeniu wyłączeń taksacyjnych należy uwzględnić istniejący na terenie Nadleśnictwa podział na obwody łowieckie, granice stref ochrony okresowej i całorocznej zwierząt, siedliska przyrodnicze oraz strefy buforowe wzdłuż naturalnych cieków i zbiorników.
5. Zgodnie z § 14 ust. 3 IUL, jest możliwość tworzenia wyłączeń taksacyjnych na gruntach nieleśnych uwzględniających granice przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000.
6. Analizując ewentualne potrzeby w zakresie korekty podziału powierzchniowego należy uwzględnić opracowanie w sprawie docelowej sieci dróg (DSD), udostępnione ortofotomapy, numeryczny model pokrycia terenu (NMPT) oraz numeryczny model terenu (NMT).
7. Wykonawca uzgodni z Nadleśnictwem listę pododdziałów, których powierzchnia w zasadzie nie powinna ulegać zmianie. Co do zasady należy dążyć do zachowania oznaczenia literowego i powierzchni pododdziałów w następujących szczególnych obiektach: rezerваты, istniejące strefy ochrony zwierząt chronionych, użytki ekologiczne, zabytki archeologiczne, obiekty selekcji nasiennej oraz obiekty liniowe objęte umowami służebności, których wykaz z rozliczeniem powierzchni Nadleśnictwo przekaże Wykonawcy. Jeśli zachowanie tych parametrów nie będzie możliwe (z różnych względów), pozycje takie wymagają zgłoszenia i konsultacji z Nadleśnictwem.
8. Ewentualne korekty wynikające z ogólnej analizy dotychczasowego podziału powierzchniowego i rozeznania terenowego (w szczególności dla gruntów nowo przyjętych) Wykonawca winien uzgodnić z Nadleśnictwem i przedłożyć do akceptacji komisji odbioru prac terenowych. Wprowadzone zmiany w podziale powierzchniowym Wykonawca projektu planu ma obowiązek przedłożyć do zatwierdzenia podczas Narady Projektu Planu (NPP).
9. Należy wyszczególnić linie podziału przestrzennego lasu (tzw. linie oddziałowe) wymagające poszerzenia lub oczyszczenia. Informację o zauważonych w trakcie prac taksacyjnych brakujących słupach oddziałowych Wykonawca ujmie w protokole uzgodnień taksacji. Prace z zakresu uzupełnienia i konserwacji znaków oddziałowych, jak również prace dotyczące ewentualnego poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu Nadleśnictwo winno zrealizować po zakończeniu prac nad projektem PUL.

7. Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w planie urządzenia lasu, gruntów stanowiących współwłasność.

Niewyraźne i trudne do identyfikacji w terenie granice pododdziałów należy oznaczać na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami na czerwono”, wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi „na czerwono”.

Grunty stanowiące współwłasność nie są elementem planowania urządzeniowego. Dla celów ewidencyjnych należy je ująć dodatkowo, po podsumowaniu danych inwentaryzacyjnych i zestawień projektu PUL.

8. Wykonanie inwentaryzacji zasobów drzewnych,

Inwentaryzacja zasobów drzewnych z wykorzystaniem statystycznej metody reprezentacyjnej pomiaru miąższości (rozdział II, pkt 4.1. IUL).

Zrezygnowano z ustalania parametru zagęszczenia drzewostanu w metodzie reprezentacyjnej.

9. Potrzeby ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu Leśnych Gospodarstw Węglowych (LGW).

Nadleśnictwo Tychowo nie bierze udziału w projekcie „Leśne Gospodarstwa Węglowe”.

10. Potrzeba uwzględnienia odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II);

W Nadleśnictwie nie ma powierzchni monitoringu lasu (SPO II).

W Nadleśnictwie nie ma glebowych powierzchni wzorcowych (GPW).

11. Określenie zasad pomiarów drewna martwego (zgodnie z zapisami § 82 IUL).

Należy wykonać pomiary drewna martwego wg metodyki przewidzianej w IUL (na co piątą powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo- wiekowej).

Dodatkowo na powierzchniach kołowych, które zostaną zlokalizowane na leśnych siedliskach przyrodniczych: 9110, 9130 i 9160 będzie wykonane osobne zestawienie, jeśli liczba wyznaczonych prób będzie istotna do obliczeń statystycznych. Informacja zostanie zapisana w elaboracie pod tabelą XIX zestawiającą miąższość drewna martwego oraz w programie ochrony przyrody - zestawienie miąższości drewna na siedliskach przyrodniczych.

12. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych.

Zobowiązuje się Wykonawcę projektu PUL do kontroli wewnętrznej potwierdzonej stosowną dokumentacją.

Ze strony zamawiającego, kontrole i odbiory robót urządzeniowych zostaną przeprowadzone zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi, tj. zgodnie (m.in.) z Zarządzeniem nr 63 DGLP z dnia 13.08.2002 r. Kontrole formalnie udokumentowane protokołami, będą realizowane sukcesywnie - jako potwierdzenie zaawansowania prac oraz etapowo - jako odbierające poszczególne ich części. W imieniu Dyrektora RDLP w Szczecinku obowiązek ten będzie realizowany przez osoby i zespoły do tego powołane, i tak: przedstawiciele RDLP w Szczecinku z możliwym udziałem przedstawicieli Nadleśnictwa, będą prowadzić bieżące kontrole zaawansowania prac w toku całego okresu realizacji projektu PUL.

- zespół zadaniowy do kontroli i odbioru robót urządzeniowych, przeprowadzi końcowe kontrole i odbiory prac taksacyjnych, opracowanych i zestawionych oraz oceni ich przydatność do opracowań kameralnych dla prac zgłoszonych i przekazanych do odbioru etapami,
 - Etap I taksacji - wykonanie prac terenowych na co najmniej 30 % powierzchni Nadleśnictwa, zgłoszenie do 1 lipca 2026 r.;
 - Etap II taksacji - wykonanie prac terenowych na co najmniej 30 % powierzchni Nadleśnictwa, zgłoszenie: do 1 września 2026 r.;
 - Etap III taksacji - wykonanie prac terenowych na co najmniej 40 % powierzchni Nadleśnictwa, zgłoszenie do 2 listopada 2026 r.;
- Wykonawca prześle protokół rozbieżności dotyczący wszystkich siedlisk przyrodniczych Natura 2000 (całe nadleśnictwo): do 1 grudnia 2026 r. Weryfikacja i odbiór prac terenowych dotyczących

rozbieżności w siedliskach przyrodniczych zakończy się do 15 kwietnia 2027 r.

- zespół kontroli pomiaru miąższości, przeprowadzi test kontroli pomiarów na powierzchniach próbnych kołowych, zgłoszenie prac przez Wykonawcę, w terminie do 4 maja 2027 r.
- Wykonawca przygotowuje projekt lasów ochronnych (pisemne zgłoszenie, którego załącznik stanowią wykazy o uznanie i zniesienie ochronnego charakteru lasów z mapą lasów ochronnych zaakceptowane przez Nadleśniczego): do 14 maja 2027 r.
- Opracowanie planu cięć (pisemne zgłoszenie do uzgodnień oraz wzór nr 6 – wykaz projektowanych cięć rębnych): do 15 czerwca 2027 r.
- Wykonawca przygotowuje robocze materiały na potrzeby ZLW, w wersji elektronicznej, w tym w szczególności opisy taksacyjne, projektowane zadania gospodarcze, mapy cięć rębnych, POP wraz mapą przeglądową: do 31 sierpnia 2027 r.
- Wykonawca zgłosi gotowość do Narady Projektu Planu: (pisemne zgłoszenie wraz z załącznikami: POP, Prognoza, Referat, Koreferat) do 31 sierpnia 2027 r. W ciągu 14 dni od dnia odbycia się Narady Projektu Planu Wykonawca przedłoży poprawianą wersję dokumentów, wynikającą ze zmian podjętych w trakcie narady (m.in. Elaborat, POP, Prognoza).
- Wykonawca prześle projekt PUL w formie elektronicznej wraz z prognozą oddziaływania planów na środowisko: do 22 października 2027 r.
- Wykonawca prześle do celów kontrolnych bazy danych WebTaksator: do 22 października 2027 r. (wstępna kontrola)
 - zespół zadaniowy do kontroli i odbioru robót urządzeniowych, przeprowadzi kontrolę danych opisowych bazy taksator i poprawności danych geometrycznych (LMN), zgłoszenie wykonania oraz przekazanie do synchronizacji danych, ostatecznej bazy danych WebTaksator przez Wykonawcę: do 1 grudnia 2027 r.
 - zespół zadaniowy do kontroli i odbioru robót urządzeniowych, przeprowadzi końcową kontrolę i odbiór całości projektu PUL oceniając jego kompletność i merytoryczną zgodność z umową, przepisami prawa oraz wytycznymi i ustaleniami w tym zakresie, w odniesieniu do całego opracowania wykonanego do 1 lutego 2028 r.

Podczas prac nad projektem PUL, zamawiający może przeprowadzić dodatkowe kontrole bieżące robót urządzeniowych.

13. Informacja o udziale społeczeństwa w procesie sporządzania projektu urządzania lasu.

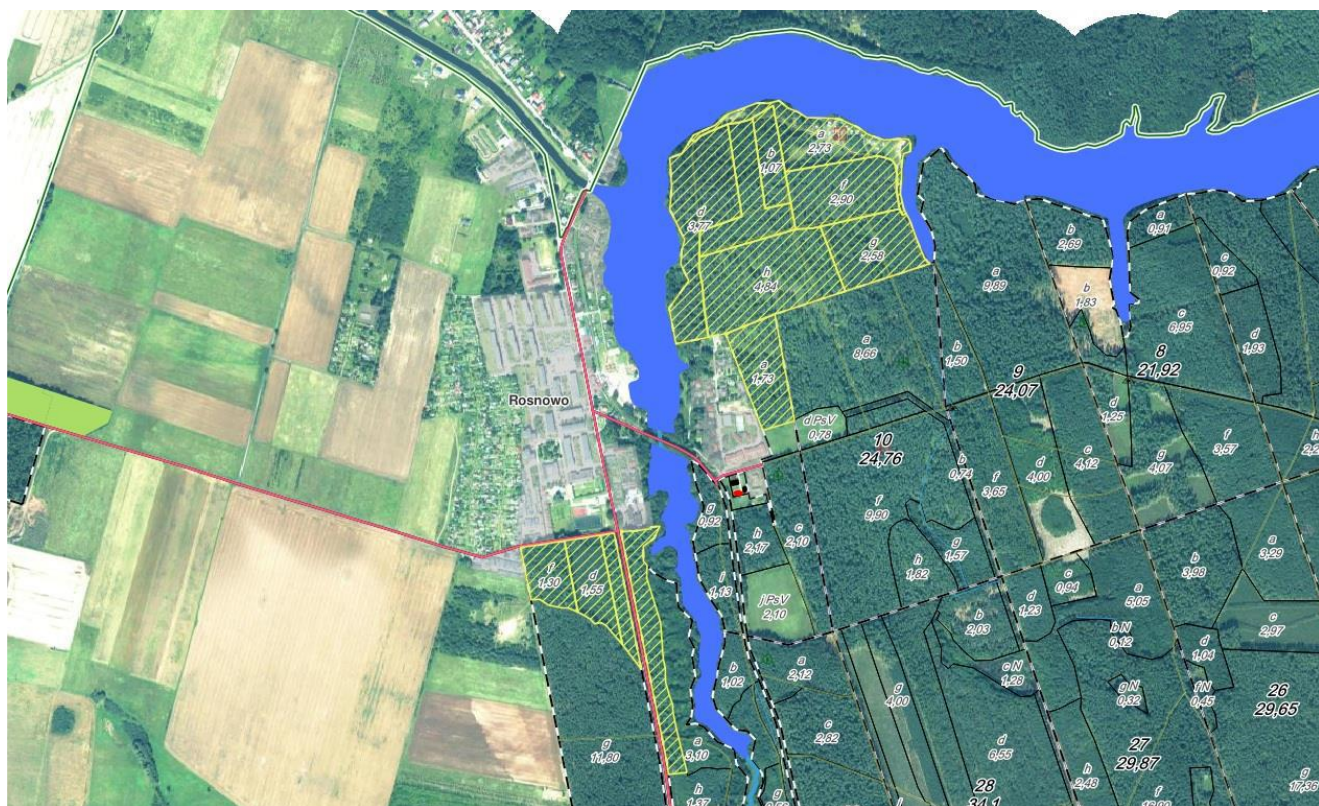
1. Zapewnienie udziału społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji w odniesieniu do środowiska w procedurze sporządzenia projektu planu urządzania lasu zapewnia się poprzez dostęp do informacji o środowisku, udział w konsultacjach, opiniowanie ustaleń projektu planu.
2. Powyższe regulują zapisy Instrukcji Urządzania Lasu, które nie naruszają zasad udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, zgodnie z przepisami działu III Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, tj. z późn. zm)
3. W toku prac urządzeniowych udział społeczeństwa zapewniony jest przez:
 - a. zaproszenie przez nadleśniczego przedstawicieli samorządów, instytucji i stowarzyszeń, przedsiębiorców leśnych oraz osób i organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody do prac w zespole lokalnej współpracy,

- b. podanie informacji, na co najmniej 30 dni przed zwołaniem Narady Urzędzeniowej, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa, o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000 oraz o przewidywanym terminie zwołania Narady Urzędzeniowej i możliwości udziału społeczeństwa;
 - c. podanie, bezpośrednio po podpisaniu przez dyrektora RDLP protokołu z Narady Urzędzeniowej, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa „Założeń do planu urządzenia lasu” oraz informacji o sposobie, miejscu i terminie (co najmniej 21 dni od podania do publicznej wiadomości) składania uwag oraz wniosków do tych założeń;
 - d. podanie informacji, na co najmniej 30 dni przed zwołaniem Narady Projektu Planu (zwołanie w terminie do 15 października 2027 r.), do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa, o zwołaniu Narady Projektu Planu urządzenia lasu, będącej etapem konsultacji społecznych;
 - e. podanie informacji, bezpośrednio po podpisaniu przez dyrektora RDLP protokołu z NPP, do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa, o terminie i miejscu udostępnienia „Projektu planu urządzenia lasu” dla nadleśnictwa, o sposobie, miejscu, jak też terminie (co najmniej 21 dni od podania do publicznej wiadomości) składania uwag i wniosków do „Projektu...”, oraz o właściwości dyrektora RDLP do rozpatrywania tych uwag i wniosków; udostępniony „Projekt planu urządzenia lasu” zawiera elementy wymienione w § 162 ust. 5, to jest: część A: ocenę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu oraz ustalenia dotyczące wykonania etapów umowy na prace urządzeniowe oraz część B. projekt planu urządzenia lasu w tym opinię ZLW do ustaleń projektu planu urządzenia lasu, w szczególności w zakresie problematyki wyróżnienia obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności oraz potrzeb w zakresie zagospodarowania turystycznego lasów nadleśnictwa, wydruki opisów taksacyjnych oraz map; całość dokumentacji udostępnia się w wersji elektronicznej (np. w formacie pdf, jpg, png);
 - f. podanie – niezwłocznie po zatwierdzeniu projektu planu urządzenia lasu przez ministra właściwego ds. środowiska – do publicznej wiadomości w BIP RDLP oraz na stronie internetowej nadleśnictwa przedmiotowej informacji wraz z podsumowaniem i uzasadnieniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
4. W trakcie prac nad projektem PUL zobowiązuje się pracowników Nadleśnictwa, RDLP w Szczecinku oraz Wykonawcy projektu PUL do współpracy z członkami Zespołu Lokalnej Współpracy, w celu wypracowania rozwiązań dotyczących projektu PUL. Członkowie ZLW otrzymują odpowiednio do harmonogramu niezbędne robocze materiały od Wykonawcy prac w wersji elektronicznej, w tym w szczególności opisy taksacyjne, projektowane zadania gospodarcze, mapy cięć rębnych, POP wraz z mapą przeglądową.

14. Wstępna propozycja obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności.

Wstępna propozycja obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności została zaprezentowana przez Nadleśniczego na Naradzie Urzędzeniowej i obejmuje:

1. obszar „Rosnowo”, powierzchnia 28,09 ha;
2. obszar „Ośrodek Raj”, powierzchnia 3,18 ha;
3. obszar „Tychowo”, powierzchnia 26,23 ha.



Ryc. 1. Lasy społeczne – Rosnowo.



Ryc. 2. Lasy społeczne – Ośrodek Raj.



Ryc. 3. Lasy społeczne – Tychowo.

Z uwagi na fakt, że granice powyższych obszarów będą podlegały dalszym ustaleniom w ramach prac Zespołu Lokalnej Współpracy Wykonawca przyjmie do projektu zapisy wypracowanych i zaakceptowanych rozwiązań.

W związku z przyjętym harmonogramem prac i rozpoczęciem prac analitycznych, uzgodnienie zasięgu obszarów o szczególnym znaczeniu dla lokalnej społeczności należy zakończyć po pracach taksacyjnych najpóźniej do końca stycznia 2027 r. m.in. ze względu na potrzebę podziału lasów na gospodarstwa (w tym wyodrębnienia gospodarstwa lasów oddziaływania społecznego (OS)) w ramach projektu PUL. Obszary lasów o szczególnym znaczeniu kulturowym dla lokalnych społeczności zostaną ostatecznie zaakceptowane podczas Narady Projektu Planu.

Nadleśnictwo zobowiązane jest do bieżącego przekazywania Wykonawcy protokołów ze spotkań i dokonanych uzgodnień z Zespołem Lokalnej Współpracy, w toku prac urzędzeniowych.

15. Wytyczne dla obszarów chronionych w Nadleśnictwie.

Informacje w zakresie obszarów chronionych oraz ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów na obszarze Nadleśnictwa zostały przedstawione w wystąpieniu Nadleśniczego podczas Narady Urzędzeniowej.

rezerwat przyrody - uwzględnić w PUL plany ochrony (ew. zadania ochronne); uwzględnić projekty planów ochrony wskazane przez właściwe RDOŚ; Wykonawca **uzgodni z RDOŚ** projekt PUL w części dotyczącej otuliny rezerwatu w zakresie ustaleń, mogących negatywnie wpłynąć na ochronę przyrody rezerwatu;

Cisy Tychowskie - do dnia 12.01.2025 roku obowiązującym dokumentem planistycznym było Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 26 stycznia 2017 r. w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Cisy Tychowskie” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 548). Na obecnym etapie opracowywana jest dokumentacja do sporządzenia nowego projektu planu ochrony rezerwatu „Cisy Tychowskie”.

obszary chronionego krajobrazu – przestrzegać w PUL zakazów wprowadzonych uchwałą sejmiku województwa w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu, zgodnie z art. 24, ust.1 ustawy o ochronie przyrody;

Dolina Radwi (Mostowo-Zegrze) - ustanowiony Uchwałą Uchwały Nr X/46/75 WRN w Koszalinie z dnia 17 listopada 1975 roku.

obszary Natura 2000 - uwzględnić ustalenia planów zadań ochronnych; planów ochrony dla obszaru Natura 2000; projekty planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, wskazane przez RDOŚ;

- **PLH320007 Dorzecze Parsęty** - zakres zadań ochronnych dla gruntów w zarządzie PGL LP - aneks do PUL na lata 2018-2027, Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, z dnia 23.03.2022 r., znak WOPN-ON.6322.9.2022.PW w sprawie tymczasowych celów ochrony dla obszaru Natura 2000 Dorzecze Parsęty PLH320007.

- **PLH320022 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli** - zakres planu zadań ochronnych dla gruntów w zarządzie PGL LP - aneks do PUL na lata 2018-2027, Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31.01.2022 r., znak WOPN.6322.2.2022.KA.AA w sprawie sporządzenia projektu tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022.

- **PLB320019 Ostoja Drawska** - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 2674), Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 10 grudnia 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Drawska PLB320019 (Dz.Urz. Woj. Zach. z 2015 r., poz.5420).

pomniki przyrody - uwzględnić w PUL ewentualne zalecenia odnośnie realizacji czynnej ochrony obiektów uznanych za pomniki przyrody, określone w aktach prawnych uznających pomniki przyrody;

strefy ochronne miejsc rozrodu i regularnego przebywania ptaków - uwzględnić w PUL postanowienia ochronne określone w decyzjach administracyjnych ustalających strefy ochrony;

lasy ochronne - uwzględnić w planowaniu szczegółowym kategorie lasów ochronnych wyszczególnione w art. 15 ustawy o lasach;

powierzchnie referencyjne - wyłączyć z użytkowania głównego, do opisów taksacyjnych przyjąć powierzchnie referencyjne na podstawie zarządzenia Nadleśniczego aktualnego na dzień 01.01.2028 r.;

stanowiska archeologiczne - uwzględnić lokalizację stanowisk archeologicznych zgodnie z danymi znajdującymi się u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków; wyłączyć jako osobne wyłączenia, stanowiska archeologiczne w strefie W1

cmentarze i miejsca pamięci oraz parki - uwzględnić w PUL lokalizację miejsc i zweryfikować obiekty zabytkowe z danymi znajdującymi się u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków; cmentarze wyłączyć jako osobne wyłączenia;

Wykonawca w trakcie prac taksacyjnych będzie zgłaszał przypadki stwierdzenia dodatkowych obiektów zasługujących na ochronę w poszczególnych formach ochrony przyrody oraz propozycje lokalizacji powierzchni referencyjnych.

Wykonawca zweryfikuje i przyjmie do projektu Planu Urządzenia Lasu przekazane materiały przyrodnicze oraz informacje dotyczące obiektów archeologicznych objętych ochroną archeologiczno-konserwatorską, cmentarze i miejsca pamięci, parki wiejskie lub pozostałości po dawnych parkach wpisane do rejestru zabytków lub widniejące w ewidencji konserwatorskiej.

Wykonawca przyjmie w projekcie PUL obszary, których potencjał przyrodniczy został pozytywnie zweryfikowany przez RDOŚ w zakresie projektowanych i proponowanych rezerwatów przyrody: z projektu "100 rezerwatów na 100-lecie LP", z listy "shadow" KP oraz projektów procedowanych przez regionalne dyrekcje ochrony środowiska.

16. Opracowanie w projekcie planu urządzenia lasu zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Tychowo na lata 2028 - 2037 **nie zostanie poszerzony** o zakres art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zgodnie z pismem RDOŚ w Szczecinie z dnia 24 lutego 2025 r., zn. spr. WOPN.6320.2.2025.RCh Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Tychowo na lata 2028-2037 nie powinien zawierać zakresu PZO dla obszarów Natura 2000 Dorzecze Parsęty PLH320007 oraz Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022.

17. Potrzeby w zakresie zmian ustanowionych kategorii ochronności w lasach.

Na etapie sporządzania PUL Dyrektor RDLP w Szczecinku wystąpi z wnioskiem o zmianę decyzji MKiŚ w sprawie uznania lasów za ochronne lub pozbawienia ich tego charakteru. Na etapie prac terenowych, Nadleśnictwo zorganizuje spotkanie przy udziale przedstawicieli RDLP w Szczecinku i Wykonawcy w celu weryfikacji zasięgów lasów ochronnych. W ostatnim roku ekspirującego PUL, po otrzymaniu dokładnych danych dotyczących powierzchni lasów wnioskowanych za ochronne, Wykonawca przygotuje dokumentację do wniosku i prześle do Nadleśnictwa w celu przekazania do zaopiniowania do odpowiednich gmin.

18. Typy siedliskowe lasu oraz potrzeba ich ewentualnego uzupełnienia o kody zespołów roślinnych i rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze.

Typ siedliskowy lasu (TSL) podaje się dla gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) oraz gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia zgodnie z podziałem zawartym w „Siedliskowych podstawach hodowli lasu” oraz w „Instrukcji wyróżniania i kartowania siedlisk leśnych” (część II „Instrukcji urządzania lasu”).

W wyłączeniach taksacyjnych z rozpoznanymi zespołami roślinnymi należy w odpowiednim polu opisu taksacyjnego zamieszczać dwa kody tych zespołów (rzeczywisty i potencjalny dla zespołu dominującego powierzchniowo w wyłączeniu), zaś w wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi kod TSL jest obowiązkowo rozszerzany o kod siedliska przyrodniczego. Nazwy i kody siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono w Polsce obszary Natura 2000, ujmowane są w odpowiednim rozporządzeniu ministra właściwego ds. środowiska.

19. Typy drzewostanów.

Dla drzewostanów z rozpoznanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (LSP) należy przyjąć zapisy trójstronnego porozumienia z dnia 23 sierpnia 2024 r. w sprawie uzgodnienia orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych oraz głównych założeń w sprawie postępowania hodowlanego w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych, zawartego pomiędzy RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Szczecinie oraz RDLP w Szczecinku.

Tabela 1. Zestawienie proponowanych typów drzewostanów na siedliskach przyrodniczych Natura 2000.

Kod	Typ siedliska przyrodniczego	Typ drzewostanu
2180	Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich (<i>Empetro nigri-Pinetum</i> , <i>Betulo-Quercetum</i>)	BkDb, BrzDb, DbBrz, So, SoBrz, SoDb
9110	Kwaśna buczyna (niżowa) (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	Bk, DbBk
9130	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Bk
9160	Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	BkGbDb, BkDb, Db, GbDb, GbBk, LpDb, DbBk
9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea robori-petraeae</i>)	BkDb, BrzDb, Db, DbBrz, SoBrzDb, SoDb
91D0*	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne oraz olsy torfowcowe i inne bardziej eutroficzne i przejściowe postacie siedliska (<i>Sphagno squarrosi-Alnetum</i> i inne mezotroficzne zbiorowiska ze zw. <i>Alnion</i>)**	Brz, SoBrz, So, BrzSo, BrzOl, Ol, OlBrz
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso - incanae</i>) i olsy źródliskowe	JsOl, Ol, OlJs
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario- Ulmetum</i>)	Db, JsDb, JsWz, JsWzDb, WzDb
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)	So

* siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym
**olsy torfowcowe *Sphagno squarrosi-Alnetum* - nie zostały ujęte w zał. 1 do Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j.Dz.U.2014.1713), nie są siedliskiem przyrodniczym o znaczeniu priorytetowym.

Dla pozostałych drzewostanów, bez względu na przynależność do poszczególnych mezoregionów przyrodniczo-leśnych, jeżeli nie ma możliwości przyjęcia TD określonych dla leśnych siedlisk przyrodniczych, przyjmuje się typy drzewostanów (TD) w poszczególnych TSL (tab. 2):

TSL	TD o kierunku gospodarczym
Bs	So
Bśw	So
Bw	So, SoBrz
Bb	So, Brz

TSL	TD o kierunku gospodarczym
BMśw	So, BkSo, DbSo
BMw	So, DbSo, SoŚwBrz
BMb	So, Brz, ŚwBrzSo
LMśw	Bk, DbBkSo, DbSoBk, MdBk, SoBrzBk, BkGbDb, SoGbDb, SoJw, JwDbBk
LMw	BrzOl, SoDb, BkGbDb
LMb	Ol
Lśw	Bk, BkDb, Db, DbBk, JdBk, BkGbDb, LpDb, JwDb
Lw	Db, JsDb
Lł	JsDb, JsWz, JsOl
Ol	Ol
OIJ	OIJ

Dla każdego wyłączenia, dla którego określa się TSL należy przyjąć jeden z wariantów TD, kierując się stanem siedliska, stopniem uwilgotnienia oraz rozpoznaniem, specyfiką i stanem zbiorowiska roślinnego. Przyjęty w ten sposób TD dla wyłączeń z rozpoznany leśnym siedliskiem przyrodniczym (LSP) zapewni ich ochronne cele gospodarowania a dla pozostałych wyłączeń (niebędących LSP) stanowić będzie ramy hodowlane.

W trakcie 10-letniej realizacji PUL dopuszcza się w konkretnym drzewostanie modyfikację przyjętego w trakcie opracowywania PUL TD. Nadleśniczy jest upoważniony do zmiany typu drzewostanu przyjętego w PUL, zgodnie z § 34 ZHL.

20. **Przeciętne wieki rębności dla poszczególnych gatunków drzew leśnych.**

Przyjmuje się, zgodnie z § 103 IUL, następujące przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew: sosny, świerka, jodły, dębu i buka oraz dla pozostałych gatunków wg poniższej tabeli:

Tabela 3. Zestawienie przyjętych przeciętnych wieków rębności.

Gatunek	Wiek rębności
1	2
Db, Js	140 lat
Bk, So, Md, Jd, Gb	100 lat
Brz, Ol, Św, Lp, Kl, Dg, Ak, Jw	80 lat
Os, Ol odroślowa	60 lat
Tp, Ols.	40 lat

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew w gospodarstwach leśnych wykorzystywane są przede wszystkim do celów obliczania etatów według dojrzałości drzewostanów.

Indywidualny **wiek dojrzałości rębnej drzewostanu**, należy określić dla każdego drzewostanu z dokładnością do 10 lat uwzględniając:

1) rzeczywisty skład gatunkowy drzewostanu (proporcjonalnie do przyjętych wieków rębności poszczególnych gatunków wchodzących w skład drzewostanu);

- 2) jakość techniczną gatunku panującego w drzewostanie (wyższy wiek przy dobrej jakości, niższy przy złej);
- 3) stopień uszkodzenia drzewostanu oraz zgodność składu gatunkowego drzewostanu z TD (wyższy przy składzie zgodnym w drzewostanach nieuszkodzonych, niższy przy składzie niezgodnym w drzewostanach uszkodzonych);
- 4) przyjęte okresy: odnowienia, uprzątnięcia lub przebudowy drzewostanu;
- 5) „Wytyczne w sprawie kryteriów i postępowania przy określaniu indywidualnego wieku dojrzałości do odnowienia drzewostanów” (zamieszczone jako załącznik 2 w rozdziale X IUL).

21. Podział lasów na gospodarstwa.

Podział na gospodarstwa należy przyjąć zgodnie z § 102 IUL:

Gospodarstwo specjalne (S) – obejmuje lasy o wyjątkowych walorach i funkcjach oraz z dominującą funkcją ochrony przyrody, w których obowiązują ograniczenia administracyjno-prawne pozyskiwania drewna oraz wytyczne przyjęte podczas Narady Wstępnej; gospodarstwo specjalne jest tworzone niezależnie od stabilności drzewostanów, bez względu na zajmowaną powierzchnię; zalicza się do niego w szczególności:

- 1) lasy na wydmach nadmorskich i klifach w pasie nadbrzeżnym, na wydmach śródlądowych oraz na stokach i zboczach o nachyleniu powyżej 45°, w strefie górnej granicy lasu, które pełnią szczególne funkcje glebochronne;
- 2) lasy w bezpośrednich strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody, wyodrębnionych stosownymi decyzjami administracyjnymi, które pełnią szczególne funkcje wodochronne;
- 3) wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne;
- 4) wyłączone drzewostany nasienne oraz drzewostany zachowawcze;
- 5) lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa, z obowiązującym zakazem wstępu do lasu lub zakazem/ograniczeniem prowadzenia działań gospodarczych (te obszary, które są ograniczone w kwestii prowadzenia działań z zakresu leśnictwa);
- 6) lasy rosnące na gruntach spornych;
- 7) lasy o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych tj. cmentarze, miejsca pamięci, kultu religijnego, stanowiska archeologiczne w strefie W1, parki wiejskie lub pozostałości po dawnych parkach wpisane do rejestru zabytków lub widniejące w ewidencji konserwatorskiej;
- 8) udokumentowane uporczywe pędraczyska, po uzyskaniu zgody Dyrektora Generalnego LP;
- 9) rezerваты przyrody wraz z otulinami;
- 10) oddziały bezpośrednio przylegające do granicy parku narodowego w jego otulinie;
- 11) projektowane rezerваты przyrody;
- 12) lasy stanowiące strefy ochrony całorocznej oraz okresowej;
- 13) lasy obejmujące w szczególności siedliska bagienne (Bb, BMb, LMb, Ol), zalewowe (Lł, OlJ);
- 14) lasy stanowiące wyłączenia: strefy buforowe wzdłuż naturalnych cieków i zbiorników wodnych;

- 15) lasy ze źródłiskami;
- 16) lasy położone na wyspach;
- 17) lasy stanowiące śródpolne enklawy do 4,00 ha;
- 18) drzewostany na siedlisku Bs;
- 19) powierzchnie referencyjne;
- 20) drzewostany będące użytkami ekologicznymi;
- 21) priorytetowe siedliska przyrodnicze: 91D0 (bory i lasy bagienne) i 91E0 (łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe);
- 22) uprawy testujące;
- 23) lasy objęte szczególną formą ochrony oraz przeznaczone do małej retencji wodnej w lasach.

W przypadku jednoczesnego spełnienia warunków zakwalifikowania lasów do gospodarstwa specjalnego oraz innych gospodarstw (np. gosp. OS, N) nadrzędnym jest gospodarstwo specjalne.

Gospodarstwo lasów oddziaływania społecznego (OS) – obejmuje obszary lasu związane z częstym i intensywnym pobytem ludzi w lesie w celach rekreacyjnych, wypoczynkowych, zdrowotnych i innych ważnych społecznie (z wyłączeniem lasów zakwalifikowanych do gospodarstw: specjalnego (S) oraz odbudowy lasów niestabilnych (N)). Są one wyróżniane we współpracy z zespołem lokalnej współpracy (ZLW).

Zalicza się do nich w szczególności:

- 1) lasy uzdrowiskowe w strefach A i B ochrony uzdrowiskowej, określonych statutem uzdrowiska;
- 2) obszary lasów z intensywnym i zrównoważonym zagospodarowaniem rekreacyjnym i turystycznym;
- 3) obszary lasów o szczególnym znaczeniu kulturowym dla lokalnych społeczności, wskazane wstępnie podczas NU, uzgodnione z ZLW po zakończeniu prac terenowych i ostatecznie przyjęte podczas NPP.

Gospodarstwo zrębowe (Z) – obejmuje lasy stabilne z wiodącą funkcją gospodarczą, w których stosuje się zrębowy sposób zagospodarowania; gospodarka leśna realizowana jest w sposób zapewniający zachowanie trwałości i stabilności ekosystemów leśnych, z uwzględnieniem innych funkcji lasów, warunków siedliskowych oraz ekologicznych wymagań gatunków. W zasadzie gospodarstwo zrębowe wyróżnia się od powierzchni 100 ha.

Gospodarstwo przerębowo-zrębowe (P-Z) – obejmuje lasy stabilne z wiodącą funkcją gospodarczą, w których stosuje się przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania; gospodarka leśna realizowana jest w sposób zapewniający zachowanie trwałości i stabilności ekosystemów leśnych, z uwzględnieniem innych funkcji lasów, warunków siedliskowych oraz ekologicznych wymagań gatunków. W zasadzie gospodarstwo przerębowo-zrębowe wyróżnia się od powierzchni 100 ha.

Gospodarstwo przerębowe (P) – obejmuje lasy stabilne z wiodącą funkcją gospodarczą, w których projektuje się przerębowy sposób zagospodarowania. Gospodarstwo przerębowe tworzy się bez względu na zajmowaną powierzchnię. Do gospodarstwa zalicza się:

- 1) lasy zgrupowane w jednostki kontrolne;

- a) lasy o strukturze przerębowej lub zbliżonej do przerębowej, w których projektuje się cięcia przerębowe,
 - b) lasy wielogeneracyjne, w których projektuje się przemianę aktualnej struktury na przerębową za pomocą cięć przerębowych;
- 2) lasy pozostające poza jednostkami kontrolnymi, w których projektuje się cięcia przerębowe;
- 3) jednostek kontrolnych nie zakłada się poza gospodarstwem (P).
- Nie zachodzi potrzeba wyróżniania jednostek kontrolnych.

Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych (N) – obejmuje lasy niestabilne (niezależnie od wieku), o których mowa w § 42 IUL, a których obecny stan i kondycja wskazują na zaawansowany proces rozpadu. Gospodarstwo (N) tworzy się bez względu na zajmowaną powierzchnię. W celu przywrócenia stabilności lasu konieczna jest jego odbudowa, o której mowa w § 41 ust. 6 IUL, za pomocą cięć rębnych, z uwzględnieniem warunków siedliskowych oraz ekologicznych wymagań gatunków.

Przyjmuje się następujące średnie okresy odnowienia (tab. 4):

Gospodarstwo	Sposób zagospodarowania		
	Rębnia II, IIIb, IIIc	Rębnia IIIa	Rębnia IV
„S”	25	15	40
„OS”	25	15	40
„P-Z”	20*	10	30

*w drzewostanach sosnowych odnawianych rębnią II dopuszcza się skrócenie okresu odnowienia do 10 lat.

22. Wytyczne w sprawie cięć rębnych.

Dla drzewostanów z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi (LSP) należy przyjąć zapisy trójstronnego porozumienia z dnia 23 sierpnia 2024 r. w sprawie uzgodnienia orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych oraz głównych założeń w sprawie postępowania hodowlanego w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych, zawartego pomiędzy RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Szczecinie oraz RDLP w Szczecinku.

Tabela 5. Schemat postępowania hodowlanego i projektowania rodzajów rębni dla typów siedlisk przyrodniczych.

Kod siedliska N2000	Sposób zagospodarowania	
	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza*
2180	Nie przewiduje się do użytkowania rębego za wyjątkiem odsłaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz sytuacji kłęskowych (Rb II / IV / V). Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.	
9110	II / IV / V	III
	Dążenie do zwiększenia zasobów martwego drewna celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz niepogorszenia stanu siedliska przyrodniczego, pozostawienie bez użytkowania rębego min. 10% powierzchni drzewostanu macierzystego w ramach płatu siedliska przyrodniczego w wyłączeniu.	

Kod siedliska N2000	Sposób zagospodarowania	
	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza*
9130	II / IV / V	III
	Dążenie do zwiększenia zasobów martwego drewna celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz niepogorszenia stanu siedliska przyrodniczego, pozostawienie bez użytkowania rębego min. 10% powierzchni drzewostanu macierzystego w ramach płatu siedliska przyrodniczego w wyłączeniu.	
9160	II / IV / V	III
	Dążenie do zwiększenia zasobów martwego drewna celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz niepogorszenia stanu siedliska przyrodniczego, pozostawienie bez użytkowania rębego min. 10% powierzchni drzewostanu macierzystego w ramach płatu siedliska przyrodniczego w wyłączeniu	
9190	II / IV / V	III
	Dążenie do zwiększenia zasobów martwego drewna celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz niepogorszenia stanu siedliska przyrodniczego, pozostawienie bez użytkowania rębego min. 10% powierzchni drzewostanu macierzystego w ramach płatu siedliska przyrodniczego w wyłączeniu.	
91D0	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz poprawy stanu siedliska przyrodniczego. Nie przewiduje się do użytkowania rębego za wyjątkiem odsłaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz sytuacji klęskowych (Rb II / IV / V). Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.	
91E0	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz poprawy stanu siedliska przyrodniczego. Nie przewiduje się do użytkowania rębego za wyjątkiem odsłaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz sytuacji klęskowych (Rb II / III/ IV / V). Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.	
91F0	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia ekosystemu leśnego oraz poprawy stanu siedliska przyrodniczego. Nie przewiduje się do użytkowania rębego za wyjątkiem odsłaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz sytuacji klęskowych (Rb II / III/ IV / V). Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.	
91T0	Nie przewiduje się do użytkowania rębego za wyjątkiem odsłaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz sytuacji klęskowych (Rb II / IV / V). Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.	

* rębnia zastępcza do zastosowania m.in. w sytuacjach klęskowych, w drzewostanach uszkodzonych, zamierających, osłabionych, z objawami chorobowymi, nieobradzających, w drzewostanach wymagających uzyskania odnowienia w kępowym zmieszaniu, z wykorzystaniem mikrosiedlisk. w których rodzaj i nawrót cięć w ramach rębni zasadniczej nie daje możliwości osiągnięcia celu hodowlanego i uzyskania odnowienia zgodnego z typem drzewostanu i orientacyjnym składem gatunkowym opisanym w tabeli nr 2 trójkrotnego porozumienia.

Dla drzewostanów niebędących leśnymi siedliskami przyrodniczymi przyjmuje się następujący schemat projektowania rodzajów rębni w zależności od przyjętych TSL i przyjętych dla nich TD (tab. 6):

TSL	TD o kierunku gospodarczym	Zalecany rodzaj rębni
Bs	So	nie przewiduje się użytkowania rębego
Bśw	So	I/II/IV*
Bw	So, SoBrz,	I/II/IV*

TSL	TD o kierunku gospodarczym	Zalecany rodzaj rębni
Bb	So, Brz	nie przewiduje się użytkowania rębego
BMśw	So, BkSo, DbSo	I/II/III/IV*
BMw	So, DbSo, SoŚwBrz	I/II/III/IV*
BMb	So, Brz, ŚwBrzSo,	nie przewiduje się użytkowania rębego
LMśw	Bk, DbBkSo, DbSoBk, MdBk, SoBrzBk, BkGbDb, SoGbDb, SoJw, JwDbBk	II/III/IV/V*
LMw	BrzOl, SoDb, BkGbDb,	II/III/IV/V*
LMb	Ol	nie przewiduje się użytkowania rębego
Lśw	Bk, BkDb, Db, DbBk, JdBk, BkGbDb, LpDb, JwDb	II/III/IV/V*
Lw	Db, JsDb	II/III/IV/V*
Lł	JsDb, JsWz, JsOl	nie przewiduje się użytkowania rębego
Ol	Ol	nie przewiduje się użytkowania rębego
OlJ	OlJs	nie przewiduje się użytkowania rębego

* dopuszcza się modyfikację przyjętych rodzajów rębni (I, II, III, IV) z wykorzystaniem elementów rębni zachowawczej (retention system) („-R”).

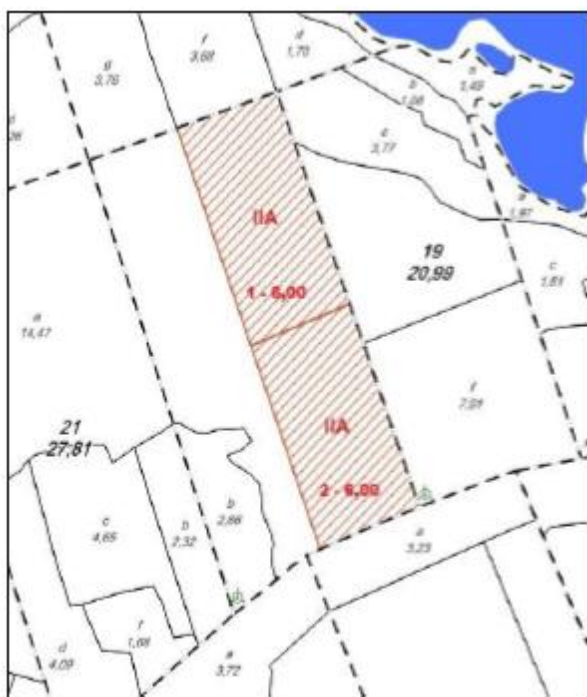
Przy projektowaniu rodzaju oraz lokalizacji cięć odnowieniowych (rębnych) należy przestrzegać następujących zasad:

- Podczas planowania procesów odnowieniowych, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, należy uwzględnić:
 - przyjęty cel hodowlany (TD),
 - ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
 - zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w PGL LP.
- Priorytetowo, w pierwszej kolejności wykorzystywać istniejące już odnowienie naturalne oraz inicjować i kształtować naturalne procesy odnowieniowe.
- Na siedliskach wilgotnych preferować cięcia złożone. Na siedliskach Bw i BMw dążyć do maksymalnego ograniczenia cięć zupełnych i rębni zupełnych, w sprzyjających warunkach stosować rębnię zachowawczą (ang. *retention system*).
- Należy dążyć do maksymalnego ograniczenia cięć zupełnych i rębni zupełnych w odnawianych drzewostanach, stosownie do zapisów Zarządzenia 90 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 lipca 2024 r. w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego zarządzenia nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe.
- Rekomenduje się ograniczenie cięć zupełnych w niżej wymienionych lasach, z wyłączeniem drzewostanów niestabilnych, tj.:
 - wyznaczonych lasach o zwiększonej funkcji społecznej,
 - w granicach administracyjnych miast,
 - o dominującej funkcji glebochronnej,
 - uzdrowiskowych,
 - w strefach ostoi zwierząt,
 - o dominującej funkcji wodochronnej w strefie ujęć wód,
 - wzdłuż naturalnych cieków i naturalnych zbiorników wodnych,

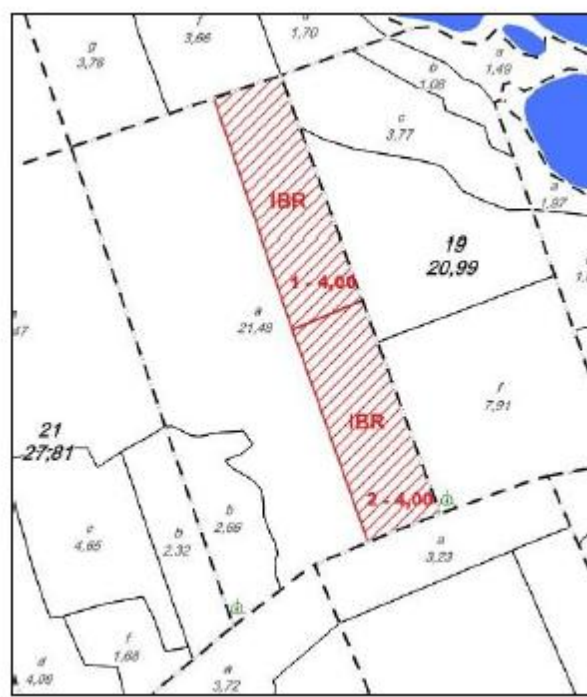
- h. bezpośrednio przylegających do dróg krajowych i wojewódzkich,
 - i. w sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków i miejsc turystycznych.
6. Ograniczenie stosowania cięć zupełnych, w grupie lasów, o których mowa w pkt. 5 są przedmiotem ustaleń w ramach prac Zespołu Lokalnej Współpracy, przy opracowaniu projektu planu urządzenia lasu. Zobowiązuje się Nadleśniczego do dokonania ustaleń w powyższym zakresie z ZLW i przedłożenia komisji odbioru prac terenowych (zbiorczo dla całego n-ctwa, w terminie ostatniego odbioru terenowego taksacji) wykazu drzewostanów objętych użytkowaniem rębny w powyższej grupie lasów wraz z zaakceptowanym postępowaniem w zakresie prowadzenia w nich cięć odnowieniowych.
 7. Zaleca się odchodzenie od stosowania cięć zupełnych we wszystkich drzewostanach, gdzie pożądane efekty hodowlane można osiągnąć przy użyciu rębni złożonych.
 8. W sprzyjających warunkach, zgodnie z Zarz. 90 DGLP, należy rębnię zupełną- zastąpić rębnią zachowawczą (ang. *retention system*), jako metodą prowadzenia cięć odnowieniowych, która jest wskazana jako preferowana w aktualnie opracowanych przez Komisję Europejską „Wytycznych w sprawie gospodarki leśnej bliższej naturze”. Informację o zastosowaniu powyższej modyfikacji należy zamieścić w polu INFO opisu taksacyjnego, dodając „-R” do kodu rębni np. IB-R, IIAU-R.
 9. Dla poszczególnych kategorii lasów uznanych za ochronne obowiązujące są zalecenia i ograniczenia, zawarte w rozporządzeniu MŚOZNiL z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej, § 4 pkt 2.
 10. Dopuszcza się stosowanie **rębni zupełnych w lasach ochronnych wyłącznie** na siedliskach Bśw, BMśw. W przypadku pozostałych siedlisk stosowanie rębni zupełnych należy uznać za absolutnie wyjątkowe, wymagające szczególnego, zindywidualizowanego uzasadnienia – co ważne znajdującego potwierdzenie prawne w stosunku do § 3 pkt 2 lit. d rozporządzenia z dnia 25 sierpnia 1992 r. W tych przypadkach, w których podjęto decyzję o zagospodarowaniu siedlisk w grupie lasów ochronnych z zastosowaniem zrębów zupełnych, każdorazowo należy taką sytuację uzasadnić i opisać w projekcie planu urządzenia lasu w rozdziale dotyczącym przypisania rębni do odpowiednich typów siedlisk.
 11. Maksymalna powierzchnia rębni zupełnych wynosi 4,00 ha.
 12. Należy stosować minimum 5-letni nawrót cięć. Ograniczenie nie dotyczy upraw z odnowienia naturalnego, wykorzystującego lata nasienne.
 13. W trakcie realizacji rębni zaleca się maksymalne wykorzystywanie istniejących nalotów i podrostów gatunków właściwych dla siedliska.
 14. Dla zapewnienia wymogów oraz zachowania ładu przestrzenno-czasowego, cięcia projektować w ramach ostępów stałych przyjętych w poprzednim PUL z ewentualną optymalizacją ich zasięgów podyktowaną sytuacją obecną (korekta ładu przestrzennego, grunty przyjęte, ograniczenia lub wyłączenia z użytkowania itp.).
 15. W celu przyspieszenia procesu odnowienia w ostępach, w których występują zakłócenia ładu przestrzenno-czasowego należy kontynuować cięcia w ramach tzw. ostępów przejściowych.
 16. W przypadku znacznej koncentracji w ostępie drzewostanów jednowiekowych i jednogatunkowych wymagających działań odnowieniowych wskazane jest zakładanie wrębów a w przypadku drzewostanów młodszych, wymagających przygotowania do użytkowania rębego, wskazane jest projektowanie rozrębów.
Wrębów nie zakłada się w miejscach narażonych na silne działanie wiatrów. Zasadniczo zakłada się jeden wręb, a w sytuacjach wyjątkowych dwa. Odległość między wrębami oraz

odległość między wrębem a ostatnim pasem zrębowym bieżącego dziesięciolecia powinny być równe podwójnej szerokości zrębów przyjętej w danych warunkach. Rozręby należy zakładać w okresie poprzedzającym co najmniej 15 lat planowe odnowienie drzewostanu osłaniającego, aby umożliwić ukształtowanie skutecznej strefy ochronnej dla drzewostanu odsłanianego.

17. W drzewostanach w klasie odnowienia (KO) i klasie do odnowienia (KDO), gdzie rozpoczęto już procesy odnowieniowe, co do zasady należy kontynuować rodzaj użytkowania rębego zastosowany w poprzednim PUL. Powyższe nie dotyczy m.in. cięć zupełnych w ramach rębni IIIAU wymagających modyfikacji wynikającej z zastosowania zapisów Zarządzenia 90 DGLP, wdrożenia Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, a także zmiany rębni na siedliskach lasu mieszanego w celu uzyskania pożądanego składu gatunkowego.
18. W drzewostanach, w których planowane jest uzyskanie odnowienia naturalnego sosny, w wyjątkowych przypadkach, dopuszczalne jest, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem zastosowanie modyfikacji kształtu działki zrębowej. W przypadkach, gdy projektowane działki rębne przebiegają wzdłuż całego oddziału, jednak przez ustawienie ostępu względem stron świata będzie zalegał na nich cień utrudniający wzrost młodemu pokoleniu, można projektować działki rębne szerokości odpowiadającej wymaganiom świetlnym sosny (o powierzchni do 6 ha w przypadku rębni częściowej) i długości do połowy oddziału.



Ryc. 4. Rębnia II - pow. do 6,00 ha



Ryc. 5. Rębnia IB-R - pow. do 4,00 ha

19. Drzewa mateczne łącznie z otuliną i drzewami porównawczymi nie podlegają wyrębowi. Wokół każdego drzewa matecznego należy pozostawić otulinę o promieniu min. 20 m, bez użytkowania cięciami zupełnymi oraz na etapie planowania cięć zredukować procent poboru miąższowości grubizny w ramach rębni.
20. W drzewostanach, bez zdiagnozowanego siedliska przyrodniczego, w celu pozostawienia fragmentów starodrzewu (5% powierzchni manipulacyjnej) wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi aż do naturalnego ich rozpadu, co do zasady należy planować max. 95% miąższowości do pozyskania, przy projektowaniu rębni zupełnych oraz max. 90% poboru

miąższości w przypadku cięć uprzętających w rębniach częściowych, gniazdowych i stopniowych.

21. W przypadku siedlisk przyrodniczych, kształtowania stref ekotonowych, buforowych i krajobrazowych a także stosowania rębni retencyjnych pobór miąższości należy przyjąć zgodnie z przyjętymi założeniami realizacji cięć odnowieniowych.
22. Fragmenty starodrzewu pozostają w środowisku do naturalnego rozpadu i rozkładu. Planowanie uprzętnięcia nasienników i przestoi w ramach użytkowania rębego niezaliczonego na poczet przyjętego etatu powierzchniowego jest możliwe jedynie w przypadku zapewnienia pozostawienia fragmentów starodrzewu (5% lub 10% grubizny) na powierzchni objętej rębnią i nie może obejmować drzew pozostawionych na powierzchni po wykonaniu rębni retencyjnej (*-R).

23. Użytkowanie rębne w strefach buforowych, krajobrazowych i ekotonowych:

- a. użytkowanie rębne w strefach buforowych wynika z potrzeby kształtowania strefy w celu zapewnienia ochrony siedliska hydrogenicznego. Pozyskanie powinno się ograniczyć do jednostkowego poboru miąższości grubizny, w ramach cięć częściowych, cięć o przerębowym charakterze lub cięć pielęgnacyjnych - trzebieży przekształceniowych.

- nie użytkuje się rębniami zupełnymi (*RbI*) i gniazdowymi (*Rb IIIa,IIIb,IIIc*) drzewostanów stanowiących wyłączenia- strefy buforowe (szerokości min. 25 m / min. zlewnia bezpośrednia) wzdłuż naturalnych cieków i zbiorników wodnych,
- nie użytkuje się cięciami zupełnymi (w ramach *Rb I, IIIa, IIIb, IIIc*) drzewostanów stanowiących strefy buforowe (szerokości i wysokości drzew) wokół wyłączeń taksacyjnych będących siedliskami bagiennymi i zalewowymi, bagnami i torfowiskami. Na etapie realizacji cięć rębnych, w strefie buforowej, pozyskanie należy ograniczyć do cięć częściowych lub przerębowych. Na etapie projektowania rębni należy uwzględnić obniżenie poboru miąższości zgodnie z przyjętymi założeniami realizacji cięć odnowieniowych, uwzględniając modyfikację cięć w strefach buforowych.
- strefy buforowe wokół siedlisk hydrogenicznych pozostawiane są bez użytkowania cięciami zupełnymi na etapie realizacji cięć. Powyższe dotyczy m.in. pozostawiania stref buforowych, szerokości i wysokości drzew, wokół bagien opisanych kodem BAGNO jako PNSW w opisie taksacyjnym, buforów pozostawianych wokół źródeł itp. Na etapie projektowania rębni należy uwzględnić obniżenie poboru miąższości zgodnie z przyjętymi założeniami realizacji cięć odnowieniowych, pozostawieniem kępy drzewostanu macierzystego i kształtowaniem strefy buforowej.

Modyfikacje i ograniczenia stosowania cięć zupełnych w odniesieniu do powyższej strefy są przedmiotem ustaleń w ramach prac Zespołu Lokalnej Współpracy, przy opracowaniu projektu planu urządzenia lasu.

- b. użytkowanie rębne w strefach krajobrazowych, o szerokości 20–30 m wzdłuż uczęszczanych szlaków komunikacyjnych, miejsc intensywnie użytkowanych rekreacyjnie, ośrodków wypoczynkowych itp., pozostawianych głównie w celach ochrony krajobrazu, ochrony przeciwpożarowej oraz zwiększenia bezpieczeństwa powinno się ograniczyć do jednostkowego poboru miąższości grubizny. Stref krajobrazowych nie wyodrębnia się w osobne wyłączenia. W drzewostanach należy zmodyfikować użytkowanie rębne i nie stosować cięć zupełnych. Modyfikacje i ograniczenia stosowania cięć zupełnych w odniesieniu do powyższej strefy są przedmiotem ustaleń w ramach prac Zespołu Lokalnej

Współpracy, przy opracowaniu projektu planu urządzenia lasu.

- c. strefa ekotonowa to strefa przejściowa pomiędzy dwoma różnymi typami ekosystemów; w praktyce na terenach leśnych jest to najczęściej pas drzewostanu o szerokości około 30 m, o urozmaiconej strukturze przestrzennej i gatunkowej, zabezpieczający wnętrze kompleksu leśnego przed negatywnym oddziaływaniem czynników atmosferycznych i antropogenicznych od strony ekosystemów rolniczych, będący jednocześnie miejscem występowania gatunków roślin i zwierząt typowych dla stref przejściowych.

Stref ekotonowych nie wyodrębnia się w osobne wyłączenia. W drzewostanach należy zmodyfikować użytkowanie rębne i nie stosować cięć zupełnych. Użytkowanie rębne powinno sprzyjać popieraniu rozrostu bujnej warstwy krzewów, do tworzenia stref ekotonowych należy wykorzystywać gatunki drzew i krzewów występujące w pasie o szerokości 30 m, w podszycie, podroście, ewentualnie drugim piętrze drzewostanu wykorzystując elementy techniczne rębni złożonych (II, IV).

24. Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy wykaz pozycji planowanych cięć rębnych do wykonania w ostatnim roku PUL tj. 2027 r., w terminie do 31 marca 2027 r.
25. Ostateczna wersja projektu planu cięć wraz z wielkością przyjętego etatu użytków rębnych winna być protokolarnie uzgodniona z Nadleśnictwem przed NPP. Dodatkowo Wykonawca projektu PUL winien uzgodnić z Nadleśnictwem wykaz cięć rębnych planowanych do wykonania w 2028 r. (pierwszy rok obowiązywania PUL).

23. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych.

Projektowane wskazania gospodarcze odnośnie pielęgnowania lasu będą uwzględniać aktualne fazy rozwojowe drzewostanów oraz stwierdzone na gruncie aktualne potrzeby z zakresu pielęgnowania. Tak zaprojektowane wskazania gospodarcze określą charakter i kierunek zabiegów pielęgnacyjnych w poszczególnych drzewostanach, lecz nie ograniczą możliwości stosowania kolejnych zabiegów pielęgnacyjnych wykonywanych w 10-letnim okresie, a wynikających z bieżących potrzeb hodowlanych.

Zabiegi pielęgnacyjne zasadniczo należy planować w całych wyłączeniach (bez redukowania powierzchni zabiegu) lub dla tych części, dla których nie przewiduje się użytkowania rębego. Dopuszcza się w drzewostanach zróżnicowanych wiekowo / gatunkowo (np. 7Bk15 3Bk35) planowanie łączonych zabiegów pielęgnacyjnych (np. 70% pow. CP, 30% pow. TW). Dopuszcza się, w uzasadnionych przypadkach planowanie zabiegów w części wyłączenia np. przy wprowadzaniu podszytów w celu kształtowania strefy buforowej, ekotonowej, czy też wykonywaniu trzebieży przekształceniowej w strefie buforowej, itp.

Pielęgnowanie upraw (istniejących) - PU (PIEL, CW), pielęgnowanie młodników - PM (CP), trzebieże wczesne - TW oraz trzebieże późne - TP, projektować oddzielnie, bez łączenia kolejnych czynności, w wyłączeniach z realną potrzebą wykonania zabiegu (w zależności od fazy rozwojowej) - jako pierwszego w okresie obowiązywania planu. Nie planować zabiegu CP-P.

W warstwie podrostu należy projektować zabiegi pielęgnacyjne (CW, CP) zgodnie z potrzebami hodowlanymi stwierdzonymi na gruncie.

Cięcia pielęgnacyjne ustalić na poziomie gwarantującym Nadleśnictwu realizację etatu powierzchniowego, uwzględniając grubiznę pochodzącą z ewentualnych szlaków zrywkowych.

Dla zadań dotyczących pielęgnowania upraw i młodników, Wykonawca projektu planu sporządzi wykaz wyłączeń (wg leśnictw) z podaniem: adresu, powierzchni oraz wskazania gospodarczego.

Nie planować szczegółowo powierzchni pielęgnowania projektowanych upraw, jak również wielkości projektowanych poprawek i uzupełnień w projektowanych uprawach - potrzeby z tego zakresu należy ująć łącznie w opisie ogólnym, określając poziom procentowy w odniesieniu do powierzchni projektowanych upraw, odpowiednio:

- poprawki i uzupełnienia w projektowanych uprawach - 5 %

Nie nadawać kodu pilności zabiegom.

W uzasadnionych przypadkach w drzewostanach V i starszych klas wieku planować wskazania gospodarcze TP, w uzgodnieniu z nadleśnictwem.

W drzewostanach przerzedzonych dopuszczalne jest nieplanowanie trzebieży. O kwalifikacji drzewostanu do planu wykonania cięć pielęgnacyjnych w danym 10-leciu powinna decydować potrzeba wykonania zabiegu hodowlanego. Pozycje należy uzgodnić z nadleśnictwem.

24. Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjnych składów gatunkowych upraw.

Dla drzewostanów z rozpoznanymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi (LSP) należy przyjąć zapisy trójstronnego porozumienia z dnia 23 sierpnia 2024 r. w sprawie uzgodnienia orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych oraz głównych założeń w sprawie postępowania hodowlanego w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych, zawartego pomiędzy RDOŚ w Gdańsku, RDOŚ w Szczecinie oraz RDLP w Szczecinku.

Tabela 7. Schemat orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych (TSL) przy projektowaniu upraw na siedliskach przyrodniczych.

TSL	Kod siedliska Natura 2000	Typ drzewostanu	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		Gatunki główne	uszlachetniające	pomocnicze	
Bs		So**			So 100
Bśw		So**	Brz	Jrz	So 90 Brz 10
Bw		So**	Brz		So 90 Brz 10
Bw	2180	SoBrz**		Ol	Brz 70 So 30
BMśw		BrzDb**	So, Os	Jrz	Db 60, Brz 30, So i in. 10
BMśw		DbBrz**	So, Os	Jrz	Brz 60, Db 30, So i in. 10
BMśw		SoDb**	Brz	Kl, Lp	Db 60, So 30, Brz i in.10
BMw		BrzDb**	So	Jrz	Db 60, Brz 30, So i in. 10
BMw		DbBrz**	So	Jrz	Brz 60, Db 30, So i in. 10
LMśw		BkDb**	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
LMśw		Bk	Db, Brz	Kl, Jw	Bk 80 Db i in. 20
LMw	9110	Bk	Db, Ol	Jw, Kl, Lp	Bk 80 Db i in. 20
Lśw		Bk	Db	Jw, Kl, Lp	Bk 90 Db i in. 10
Lśw		DbBk	Lp	Jw, Czir	Bk70 Db i in. 30

TSL	Kod siedliska Natura 2000	Typ drzewostanu	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		Gatunki główne	uszlachetniające	pomocnicze	
Lw	9110	Bk	Db, Ol	Jw, Kl, Lp	Bk 70 Db i in. 30
LMśw	9130	Bk	Db, Lp, Gb	Jw, Kl,	Bk 80 Db i in. 20
Lśw		Bk	Db, Gb	Jw, Lp, Czir	Bk 90 Db i in. 10
Lw		Bk	Db, Gb	Jw, Lp, Czir	Bk 90 Db i in. 10
LMśw	9160	BkGbDb	Lp	Jw, Kl, Czir	Db 30, Gb 30, Bk 30 Lp i in. 10
LMśw		BkDb	Gb, Lp	Jw, Kl, Czir	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
LMśw		Db	Bk, Gb	Jw, Kl, Czir	Db 70, Bk 20, Gb i in. 10
LMśw		GbDb	Bk, Lp	Jw, Kl, Czir	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
LMśw		LpDb	Gb, Bk	Jw, Kl, Czir	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20
LMw		GbDb	Ol,Brz,Os	Jw, Os	Db 60, Gb 30, Bk i in. 10
LMw		BkGbDb	Lp, Ol	Jw, Os	Db 30, Gb 30, Bk 30 Lp i in. 10
LMw		Db	Gb,Bk, Ol	Lp, Jw	Db 80, Gb i in. 20
LMw		BkDb	Gb, Lp, Ol	Jw, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
Lśw		BkGbDb	Lp	Jw, Czir, Jb	Db 30, Gb 30, Bk 20 Lp i in. 20
Lśw		GbBk	Db, Lp	Jw, Czir, Jb	Bk 50, Gb 30, Db i in. 20
Lśw		GbDb	Bk, Lp	Jw, Czir, Jb	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20
Lśw		LpDb	Gb, Bk	Jw, Czir, Jb	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20
Lśw		BkDb	Gb, Lp	Jw, Czir, Jb	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
Lśw		Db	Gb, Bk, Lp	Jw, Czir, Jb	Db 80, Gb i in. 20
Lśw		DbBk	Gb, Jw, Lp	Kl, Czir, Jb	Bk 50, Db 30, Gb i in. 20
Lw		BkGbDb	Lp	Jw, Czir, Jb	Db 30, Gb 30, Bk 20 Lp i in. 20
Lw		BkDb	Gb, Lp	Jw, Czir, Jb	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
Lw		GbDb	Bk, Lp	Jw, Czir, Jb	Db 50. Gb 30, Bk i in. 20
Lw		Db	Gb, Bk	Jw, Czir, Jb	Db 80, Gb i in. 20
Lw		DbBk	Gb, Jw,Lp	Kl, Czir, Jb	Bk 50, Db 30, Gb i in. 20
BMśw	9190	BrzDb***	So, Os	Kl, Lp	Db 60, Brz 30, So i in. 10
BMśw		DbBrz***	So, Os	Kl, Lp	Brz 60, Db 30, So i in. 10
BMśw		SoBrzDb***	Bk, Os	Kl, Lp	Db 30, Brz,30, So 30, Bk i in. 10
BMw		SoDb	Bk, Brz	Kl, Ol, Os, Jrz	Db 70, So20, Bk i in 10
BMw		Db	So, Brz	Ol, Os	Db 80, So i in. 20
BMw		BkDb	So, Brz	Kl, Ol, Os, Jrz	Db 70, Bk 20, So i in. 10
LMśw		BkDb	So, Brz	Gb, Kl, Lp	Db 70, Bk 20, Brz i in. 10
LMśw		Db	Bk, So, Brz	Gb, Kl, Lp	Db 80, So i in. 20
LMśw		SoBrzDb***	Bk	Os, Ol	Db 30, Brz 30, So 30, Bk i in. 10
LMśw		BrzDb***	So, Bk	Kl, Gb, Os	Db 60, Brz 30, So i in. 10
LMśw		DbBrz***	So	Kl, Ol, Os	Brz 60, Db 30, So i in. 10
LMw		BkDb	So, Brz	KL, Os	Db 70, Bk 20, So i in. 10
LMw		Db	So, Brz, Ol	Kl, Os	Db 80, So i in. 20
LMw		BrzDb***	So, Bk, Ol	Kl, Os	Db 60, Brz 30, So i in. 10
LMw		DbBrz***	So	Kl, Ol, Os	Brz 60, Db 30, So i in. 10
Lśw		BkDb	Jw, So, Brz	Kl, Gb, Os	Db 70, Bk 20, Jw i in. 10
Lśw		Db	Jw, Bk, So, Brz	Kl, Gb, Lp	Db 80, Bk i in. 20
Bb	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
BMb		So	Brz		So 90, Brz 10
BMb		Brz	So		Brz 90, So 10
BMb		SoBrz		Ol	Brz 60, So i in 40
BMb		BrzSo		Ol	So 60, Brz i in 40
LMb		Brz	So		Brz 90, So 10

TSL	Kod siedliska Natura 2000	Typ drzewostanu	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		Gatunki główne	uszlachetniające	pomocnicze	
LMb	91D0*	SoBrz	Ol		Brz 60, So 30, Ol i in. 10
LMb		BrzOl	So		Ol 50, Brz 30, So i in. 20
LMb		Ol	Brz, So		Ol 70-80, Brz i in. 20-30
LMb		OlBrz	So		Brz 50-60, Ol 40-50
Lw	91E0*	JsOl	Wz,	Gb, Kl, Lp	Ol 60, Js 30, Wz i in.10
Lw		Ol	Js, Wz	Gb, Kl, Lp	Ol 80, Js i in. 20
Lł		OlJs	Wz, Db, Brz	Tp, Wb	Js 40, Ol 40, Wz i in. 20
Lł		JsOl	Wz, Db, Brz	Tp, Wb	Ol 60, Js 30, Wz i in. 20
Ol		Ol	Js, Brz		Ol 90, Js i in. 10
OlJ		Ol	Js, Wz		Ol 80, Js i in.20
OlJ		JsOl	Brz, Db, Wz	Kl, Jw	Ol 60. Js 30, Brz i in. 10
OlJ		OlJs	Brz, Db, Wz	Kl, Jw	Js 40, Ol 40, Brz i in. 10
Lw	91F0	Db	Wz, Jw, Js	Kl, Lp, Czir	Db 80, Wz i in. 20
Lw		JsDb	Wz, Jw	Kl, Lp, Czir	Db 70, Js i in. 30
Lw		JsWz	Db, Ol	KL, Gb, Czir	Wz 40, Js 30, Db i in. 30
Lw		JsWzDb	Jw, Ol	Gb, Lp, Czir	Db 40, Wz 30, Js i in. 30
Lw		WzDb	Js, Ol	Kl, Gb, Czir	Db 50, Wz 30, Js i in.10
Bs	91T0	So	Brz		So 90, Brz 10
Bśw		So	Brz		So 80-90, Brz 10-20
*	Siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym				
**	TD do zastosowania dla siedlisk przyrodniczych wyłącznie na wydmach nadmorskich				
***	TD do zastosowania dla brzożowo-dębowych lasów nadmorskich				

Dąb bezszypułkowy należy preferować na uboższych i bardziej suchych siedliskach, z kolei na siedliskach wilgotnych, o wyższej troficzności należy preferować dąb szypułkowy.

Dla drzewostanów niebędących leśnymi siedliskami przyrodniczymi, jeżeli jest to możliwe ze względów przyrodniczo-hodowlanych, przyjmuje się w pierwszej kolejności orientacyjne składy gatunkowe odnowienia i typy drzewostanu na poszczególnych typach siedliskowych lasu opisane w tabeli 7. W pozostałych przypadkach należy przyjąć orientacyjne składy gatunkowe odnowienia i typy drzewostanu na poszczególnych typach siedliskowych lasu opisane poniżej:

Tabela 8. Schemat orientacyjny udziałów procentowych poszczególnych gatunków przy projektowaniu upraw:

TSL	Typ drzewostanu	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
	Gatunki główne	Uszlachetniające (produkcyjne)	Pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
Bs	So	Brz	Jrz	So 90, Brz 10
Bśw	So	Brz,	Olsz, Jrz	So 90, Brz i in.10
Bw	So	Św, Brz	Ol	So 80, Św i in. 20
Bw	SoBrz	Ol, Św		Brz 70, So i in. 30
Bb	So	Brz, Św	Ol	So 90, Brz i in. 10
Bb	Brz	So, Św	Ol	Brz 90, So i in. 10
BMśw	So	Bk, Dbb, Md, Brz, Dg	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 70, Bk 10, Dbb i in. 20

TSL	Typ drzewostanu	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
	Gatunki główne	Uszlachetniające (produkcyjne)	Pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
BMśw	BkSo	Dbb, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60, Bk 20, Dbb i in.20
BMśw	DbSo	Bk, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60, Dbb 20, Bk i in. 20
BMw	So	Dbb, Brz, Św	Kl, Lp, Ol	So 70, Dbb i in. 30
BMw	DbSo	Bk, Brz, Św	Kl, Lp, Ol	So 60, Dbb 30, Bk i in.10
BMw	SoŚwBrz	Dbb	Kl, Lp, Ol	Brz 50, Św 20, So 20, Dbb i in. 10
BMb	So	Brz, Św	Ol	So 80, Brz i in. 20
BMb	Brz	So, Św	Ol	Brz 80, So i in. 20
BMb	ŚwBrzSo	Ol	Ol	So 40, Brz 20, Św 20, Ol i in. 20
LMśw	Bk	Db, Md, Dg, Jw, Brz	Kl, Lp, Gb, Os	Bk 80, Db i in. 20
LMśw	DbBkSo	Md, Dg, Św, Jw, Brz	Kl, Lp, Gb, Os	So 40, Bk 20, Db 20, Md i in. 20
LMśw	DbSoBk	Md, Dg, Św, Lp, Jw, Brz	Kl, Gb, Os	Bk 40, So 20, Db 20, Md i in. 20
LMśw	MdBk	Jw, Brz	Czr, Kl, Os, Gr	Bk 50, Md 30, Jw i in. 20
LMśw	SoBrzBk	Jw, Md, Dg, Św, Lp, Db	Gb, Czr, Kl	Bk 40, Brz 20, So 20, Jw i in. 20
LMśw	BkGbDb	Lp, So, Md, Brz	Jw, Kl, Czr, Jb, Gr	Db 40, Gb 20, Bk 20, Lp i in. 20
LMśw	SoGbDb	Lp, Md, Brz	Jw, Kl, Czr, Jb, Gr	Db 40, Gb 20, So 20, Lp i in. 20
LMśw	SoJw	Bk, Db, Md, Dg, Św, Brz	Gb, Kl, Lp, Czr, Os	Jw 50, So 40, Bk i in. 10
LMśw	JwDbBk	So, Md, Dg, Św, Brz	Lp, Kl, Gb, Czr, Os	Bk 40, Db 20, Jw 20, So i in.20
LMw	BrzOl	Db, So, Św	Jw, Czr, Kl, Lp, Os	Ol 60, Brz 30, Db i in. 10
LMw	SoDb	Bk, Jw, Brz, Św	Kl, Lp, Os	Db 50, So 30, Bk i in. 20
LMw	BkGbDb	Lp, Md, So, Brz	Jw, Kl, Czr, Jb, Gr	Db 40, Gb 20, Bk 20, Lp i in. 20
LMb	Ol	Brz, So, Św	Wb	Ol 70, Brz i in. 30
Lśw	Bk	Db, Md, Js, So, Dg	Lp, Jw, Gb, Czr, Jb, Gr	Bk 80, Db i in. 20
Lśw	BkDb	Md, Js, Jw, So, Dg	Gb, Lp, Czr, Jb, Gr	Db 60, Bk 30, Md i in.10
Lśw	Db	Bk, Md, So, Dg	Lp, Jw, Czr, Jb, Gr	Db 80, Bk i in. 20
Lśw	DbBk	Md, So, Dg, Js, Lp	Jw, Czr, Jb, Gr	Bk 50, Db 30, Md i in. 20
Lśw	JdBk	Db, Md, So, Dg, Jw	Lp, Czr, Jb, Gr	Bk 50, Jd 30, Db i in. 20
Lśw	BkGbDb	Lp, Jw	Czr, Jb, Gr	Db 40, Gb 20, Bk 20, Lp i in. 20
Lśw	LpDb	Gb, Bk	Jw, Czr, Jb, Gr	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20

TSL	Typ drzewostanu	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
	Gatunki główne	Uszlachetniające (produkcyjne)	Pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
Lśw	JwDb	Bk, Md, So, Dg	Gb, Kl, Lp, Czir, Os	Db 50, Jw 30, Bk i in. 20
Lw	Db	Jw, Gb, Js, Wz, Ol, Św	Kl, Lp, Czir, Brz	Db 80-90, Jw i in. 10-20
Lw	JsDb	Lp, Jw, Gb, Wz, Ol, Św	Lp, Czir, Brz,	Db 70, Js 20, Lp i in. 10
Lł	JsDb	Wz, Ol, Gb, Jw, Lp	Tp, Wb	Db 60, Js 30, Wz i in. 10
Lł	JsOl	Db, Wz, Jw, Lp		Ol 50, Js 30, Db i in. 20
Lł	JsWz	Db, Ol, Gb, Jw, Lp	Tp, Wb	Wz 50, Js 30, Db i in. 20
Ol	Ol	Js, Db, Brz, Św	Wz, Kl, Lp	Ol 80-90, Js i in. 10-20
OlJ	OlJs	Brz, Db, Wz, Św	Kl, Jw	Js 40, Ol 40, Brz i in. 20

Wskazania gospodarcze, dotyczące hodowli lasu, powinny obejmować wszystkie grunty wymagające:

- zabiegów melioracyjnych (agrotechnicznych i wodnych - ale tylko tych, które są związane z odnowieniami i zalesieniami),
- zalesienia,
- odnowienia lasu (naturalnego i sztucznego),
- dolesienia luk i przerzedzeń,
- poprawek i uzupełnień,
- wprowadzania dolnego piętra,
- wprowadzania podszytów,
- pielęgnowania istniejących upraw,
- pielęgnowania młodników (wyłącznie CP, bez planowania CPP).

1. Planując wskazania gospodarcze z zakresu hodowli lasu, podawać należy rodzaj projektowanych czynności i ich powierzchnię (jednorazowo, tj. bez zwielenotnienian o przewidywane nawroty).
2. Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne. Dopuszcza się wprowadzenie do siedliska leśnego daglezji w formie domieszek, z wyłączeniem siedlisk przyrodniczych. Do czasu ustąpienia choroby jesionu, w miejscach wzmożonego występowania choroby można w zastępstwie jesionu wprowadzać inne gatunki o podobnych wymaganiach np. dąb szypułkowy, jawor, wiąz, olszę czarną.
3. Przy planowaniu odnowienia w ramach rębni złożonych, dolesienia luk, poprawek i uzupełnień, powierzchnię zabiegu redukować do realnych potrzeb jego wykonania. Ze względu na konieczność przelegiwania zrębów, proponuje się wielkość odnowień na zrębach zupełnych projektowanych zredukować do 80%.
4. Dolesienie luk powinno być projektowane tylko w warunkach stwarzających szansę wzrostu młodego pokolenia drzew. Drobnych, występujących pojedynczo w wyłączeniu, luk (do pow. około 0,10 ha) nie należy przeznaczać do uproduktynwienian. Będą one spełniały

korzystną rolę w ochronie różnorodności biologicznej i kształtowaniu klimatu wnętrza lasu. Jeśli zaistnieją warunki do odnowienia naturalnego Nadleśnictwo dokona uznania takich powierzchni. Wykaz luk i przerzedzeń do dolesienia należy uzgodnić z Nadleśnictwem.

5. Nie zwiększać szacowanej powierzchni do odnowienia w KO i KDO ze względu na uszkodzenia młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drzew oraz z tytułu przewidywanych uszkodzeń przez zwierzynę.
6. Wykonawca projektu planu sporządzi wykaz wszystkich powierzchni z odnowieniem naturalnym, z rozróżnieniem na odnowienia uznane i nieuznane. Wykaz uznanych w bieżącym 10-leciu odnowień naturalnych zostanie przekazany Wykonawcy przez Nadleśnictwo. Wykaz ten powinien być zaprezentowany podczas NPP i wykorzystywany do dalszego monitoringu odnowień naturalnych w Nadleśnictwie.
7. Użytki rolne lub inne grunty niezaliczone do lasów należy kwalifikować do zalesienia, wyłącznie jeśli zostały przeznaczone do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w decyzji administracyjnej o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
8. Wskazania gospodarcze dotyczące pielęgnowania lasu powinny uwzględniać aktualne fazy rozwojowe drzewostanów oraz stwierdzone na gruncie aktualne potrzeby z zakresu pielęgnowania.
9. Wprowadzanie dolnego piętra (ODN-IIP) planować w drzewostanach zakwalifikowanych do przebudowy typu C. Typując drzewostany należy uwzględnić hierarchię potrzeb dotyczących przebudowy drzewostanów w Nadleśnictwie opisaną w dalszej części protokołu. Szczególną uwagę należy zwrócić na planowanie zabiegów w drzewostanach osłabionych, rosnących na gruntach porolnych, o niepełnym zwarcu, gdzie celem zabiegu jest utrzymanie lub poprawa stabilności drzewostanu.
10. Wprowadzanie podszytów należy planować na siedliskach Bśw i BMśw na utworach glebowych o małej troficzności, w pierwszej kolejności w tzw. ogniskach gradacyjnych oraz tam, gdzie drzewostany przejawiają cechy osłabienia, występowania szkodników owadzych lub grzybowych.
11. Planując zabiegi hodowlane należy zwrócić uwagę na właściwe zagospodarowanie drzewostanów występujących na granicy z zewnętrznymi terenami otwartymi oraz zabezpieczenie wrażliwych i cennych ekosystemów leśnych i nieleśnych poprzez zachowanie lub kształtowanie stref buforowych, ekotonowych i krajobrazowych.
12. W drzewostanach zagospodarowanych rębnią częściową: na etapie cięć odsłaniających w KO dopuszcza się nieplanowanie powierzchni do odnowienia.
13. Młodniki, których faza rozwojowa zbliżona jest do tyczkowiny, w których wykonano zabiegi CP planować do TW.
14. Projektując zabiegi pielęgnacyjne w słabo pielęgnowanych młodnikach wchodzących w drugą klasę wieku / w fazę tyczkowiny należy uwzględnić ich stan na gruncie i do niego dostosować proponowany charakter zabiegu.

25. Hierarchia potrzeb dotyczących odbudowy i przebudowy drzewostanów w Nadleśnictwie oraz szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy lub odbudowy”.

W toku prac urzędzeniowych, Wykonawca projektu planu u.l. winien sporządzić „Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy lub odbudowy” (według wzoru nr 3 IUL). Zasadniczą podstawą do określenia potrzeb przebudowy jest indywidualna ocena każdego drzewostanu pod kątem zapewnienia osiągnięcia celów trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.

Szczególne znaczenie, w kontekście zmieniających się warunków klimatycznych, ma planowanie do odbudowy drzewostanów świerkowych. Uwagę należy zwrócić na drzewostany (przede wszystkim sosnowe) rosnące na gruntach porolnych, które wykazują szereg cech chorobowych i cechują się brakiem stabilności. Nie bez znaczenia jest również potrzeba przebudowy drzewostanów uszkodzonych od czynników abiotycznych - okiści, wiatrów i kwestia poprawy ich stabilności.

Przy kwalifikowaniu drzewostanu do przebudowy należy brać pod uwagę następujące elementy:

- a) stabilność drzewostanu (§ 42 IUL);
- b) stopień jego uszkodzenia (§ 40 IUL);
- c) stopień zgodności składu gatunkowego z określonym dla niego i możliwym do osiągnięcia typem drzewostanu (§ 41 IUL);
- d) wiek drzewostanu (§ 33 IUL);
- e) jakość drzewostanu (§ 39 IUL).

Hierarchię potrzeb oraz szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy lub odbudowy” należy przyjąć zgodnie z § 41 ust. 7 IUL, z uwzględnieniem zakresów przebudowy oraz kwalifikowaniem drzewostanów do przebudowy ujętych w § 55 ZHL.

Biorąc pod uwagę powyższe zasady i specyfikę Nadleśnictwa należy przyjąć następujące priorytety kwalifikowania drzewostanów do poszczególnych grup przebudowy:

Kategoria A - drzewostany do odbudowy lub pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w bieżącym dziesięcioleciu;

- drzewostany niestabilne, z określonym ryzykiem rozpadu >90%, zasadniczo z przewagą gatunków iglastych, wymagające odbudowy poprzez użytkowanie rębne,
- drzewostany trwale uszkodzone, w stopniu silnym (III kl. uszkodzeń),
- drzewostany w wieku ponad 20 lat, o składzie gatunkowym niezgodnym z TD (stopień 3) oraz drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu (stopień 2), którym ze względu na niestabilność, uszkodzenia lub mierną jakość, obniżono indywidualny wiek rębności drzewostanu,
- drzewostany w wieku ponad 20 lat, o składzie gatunkowym niezgodnym z TD (stopień 3) oraz drzewostany na gruntach porolnych o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu, które osiągnęły przyjęty schematycznie wiek rębności drzewostanu w wielkości wynikającej wprost z wieku rębności dla gatunku głównego w drzewostanie.

Kategoria B - drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w bieżącym

dziesięcioleciu bez zastosowania użytkowania rębnego, z wykorzystaniem odnowień (wsk. gosp. ODN-ZŁOŻ) wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym dziesięcioleciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych;

- drzewostany o silnie obniżonej stabilności, z określonym ryzykiem rozpadu 76-90%, zasadniczo z przewagą gatunków iglastych,
- drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z TD (stopień 3) oraz drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu (stopień 2), które nie osiągnęły jeszcze przyjętego schematycznie wieku rębności drzewostanu w wielkości wynikającej wprost z wieku rębności dla gatunku głównego w drzewostanie,
- drzewostany o niskim zadrzewieniu, o obniżonej stabilności (ryzyko rozpadu 51-75%) i dobrej jakości,
- drzewostany wymagające przygotowania do wprowadzenia odnowienia poprzez odpowiednie cięcia trzebieżowe (w tym głównie trzebieże przekształceniowe), z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidywaną w następnym dziesięcioleciu oraz odpowiednich trzebieży przekształceniowych.

Kategoria C - drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych (wsk. gosp. ODN-IIP, ODN-LUK).

- drzewostany o obniżonej stabilności, z określonym ryzykiem rozpadu <75%, zasadniczo z przewagą gatunków iglastych,
- drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla niego typem drzewostanu (stopień 2) oraz drzewostany na gruntach porolnych (bez względu na stopień zgodności), o niepełnym zwarcu, osłabione, zasadniczo w IIb i IIIa klasie wieku, w których zaplanowano wprowadzenie dolnego piętra lub zaplanowano dolesienia luk i przerzedzeń na znaczącej powierzchni,
- drzewostany (strefy krajobrazowe) położone w sąsiedztwie dróg krajowych i wojewódzkich, ciągów pieszo-rowerowych i lasach o zwiększonej funkcji społecznej.

Wykaz zgrupowanych drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy lub odbudowy Wykonawca projektu PUL uzgodni z Nadleśnictwem i przedłoży do akceptacji komisji odbioru.

26. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego.

Kierunkowe wytyczne z zakresu ubocznego użytkowania lasu powinny uwzględniać:

- 1) możliwości pozyskania np. choinek, stroiszu, cetyny, kruszyw mineralnych itp.;
- 2) bazy roślin runa leśnego, możliwości ich użytkowania oraz potrzeby w zakresie odnawiania i ochrony, w tym roślin miododajnych;
- 3) możliwości użytkowania gruntów związanych z gospodarką leśną oraz orientacyjne możliwości użytkowania na gruntach nieleśnych.

Zakres ubocznego użytkowania lasu należy umieścić w opisie ogólnym w rozdziale dotyczącym wybranych usług ekosystemowych, o których mowa w § 95 i 142 IUL. Zagadnienie należy opisać w oparciu o wyniki inwentaryzacji i materiały udostępnione przez Nadleśnictwo.

27. Wytyczne w sprawie ochrony lasu.

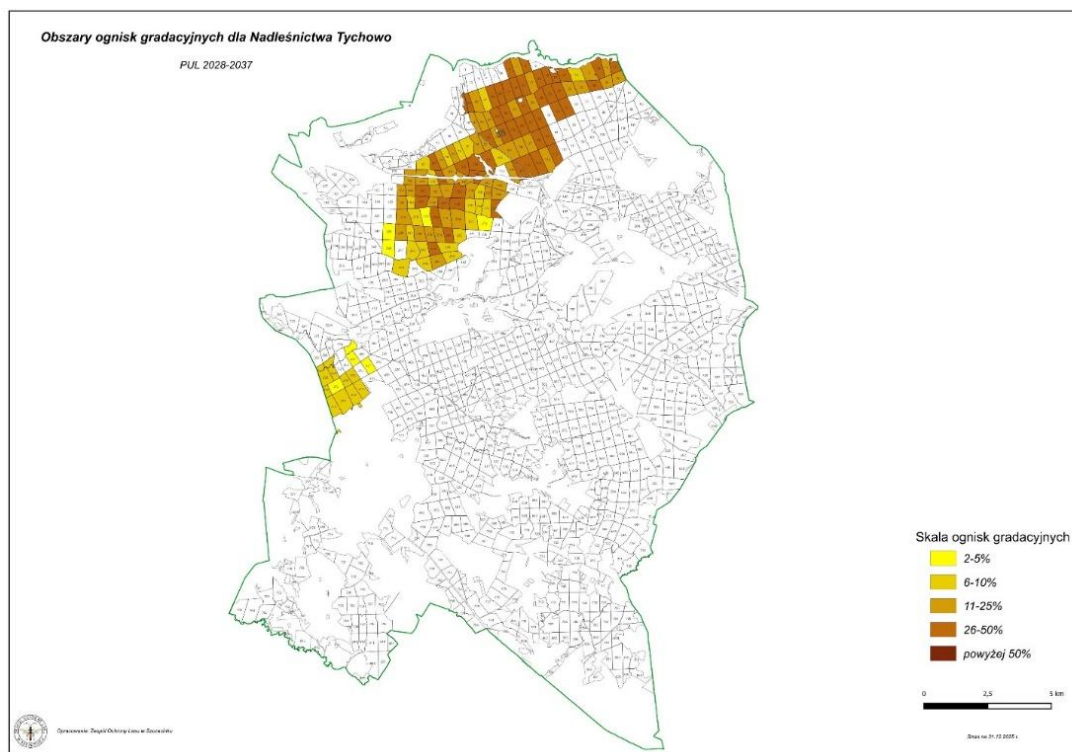
Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy określić na podstawie danych Nadleśnictwa i ZOL oraz danych z inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzonej w trakcie prac nad projektem PUL, w szczególności wynikających z oceny jakości hodowlanej lub technicznej i stopnia uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności ich składu gatunkowego z TD. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy przedstawić - po ocenie zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu oraz po przeanalizowaniu aktualnych i przewidywanych uszkodzeń drzewostanów na skutek niekorzystnego oddziaływania zespołu czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych - w formie wskazania niezbędnych działań pozostających w sferze gospodarki leśnej i łowieckiej oraz gospodarki przestrzennej i ochrony środowiska, a prowadzących do minimalizacji szkód. W ramach kierunkowych zadań z zakresu ogólnej ochrony lasu należy przedstawić tabelarycznie syntetyczną ocenę głównych przyczyn uszkodzeń lasu, zgodnie z & 125 pkt. 4 IUL."

Na mapie przeglądowej ochrony lasu należy w szczególności zamieścić: informację dot. drzewostanów na gruntach porolnych, stałe partie do jesiennych poszukiwań szkodników sosny, zweryfikowane wynikami inwentaryzacji obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód, stałe miejsca wykładania pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę.

28. Określenie potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiołę, bobry, przemysł itp.

Zdefiniowania wymagają obszary zagrożone uszkodzeniami:

- obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez szkodniki pierwotne, w tym obszary gradacyjne owadów liściożernych, według danych właściwego ZOL,
- obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez choroby grzybowe według danych właściwego ZOL,
- drzewostany na gruntach porolnych według danych z opracowań siedliskowych



Ryc. 6. Obszary ognisk gradacyjnych.

Przyjęte uzgodnienia do projektu PUL:

- powierzchnia obszarów ognisk gradacyjnych – 3 711 ha;
- ilość partii kontrolnych (PK) do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny – około 121 szt. (74 szt. w obszarach ognisk gradacyjnych gradacyjnych). Szczegółowa lokalizacja partii kontrolnych zostanie ustalona przez Radę Projektu Planu.
- rekomendowana ilość pułapek feromonowych do odłowu samców brudnicy mniszki - 25 szt.

Zaktualizowane obszary ognisk gradacyjnych w postaci warstwy mapy numerycznej oraz mapy „.jpg” zostaną przekazane przez ZOL w Szczecinku za pośrednictwem RDLP w Szczecinku, Wykonawcy projektu PUL. Wykonawca oprócz naniesienia na mapach przeglądowych obszarów ognisk gradacyjnych opracuje wykazy z zestawieniem powierzchni.

Za obszary zagrożone uporczywym występowaniem grzybów należy przyjąć lokalizacje, w których wykazano uszkodzenia istotne począwszy od I klasy (11-30%) przynajmniej dwukrotnie w eksperymentach PUL

W trakcie prac terenowych Wykonawca przeprowadzi rozpoznanie, inwentaryzację oraz określi stopień nasilenia uszkodzeń drzewostanów wyrządzonych przez czynniki natury biotycznej, abiotycznej i antropogenicznej. Uszkodzenia należy opisać zgodnie z § 40 IUL.

Według zapisu § 40 pkt 5 i 7 IUL w przypadku uszkodzeń powodowanych przez GRZYBY należy dodatkowo określić czynnik sprawczy z kodem sprawcy uszkodzeń ze słownika SILP, jedynie dla stwierdzonych przypadków uszkodzeń od korzeniowca wieloletniego. Dane historyczne występowania tego gatunku Nadleśnictwo przekaze Wykonawcy PUL celem odpowiedniego ujęcia w opisach taksacyjnych oraz ewentualnego uzupełnienia. Uszkodzenia powodowane przez pozostałe grzyby łącznie z opieńką opisywane będą bez podania czynnika sprawczego.

ZOL w Szczecinku sporządzi i przekaze Wykonawcy, za pośrednictwem RDLP, wykaz drzewostanów, z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne - danych składowych do opisanie cechy stabilności drzewostanów.

Wykaz będzie zawierał:

- szkody od wiatru;
- obszary ognisk gradacyjnych w wersji mapowej;
- występowanie szkodników wtórnych świerka (kornik drukarz i rytownik pospolity);
- huba korzeni.

Materiały zostaną przekazane do dnia 31.03.2026 r.

29. Wytyczne w sprawie ochrony przeciwpożarowej.

1. Plan ochrony przeciwpożarowej należy opracować zgodnie z:

- Instrukcją Urządzania Lasu,
- Instrukcją Ochrony przeciwpożarowej lasu, wprowadzoną Zarządzeniem nr 81 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 23.12.2019 r.,
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów,
- Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

2. Wykonawca dokona analizy i oceny elementów ochrony przeciwpożarowej wymienionych w § 127 IUL, a w szczególności:

1. sieć punktów systemu obserwacyjnego,
2. sieć punktów czerpania wody i dojazdu do nich,
3. rozmieszczenie i wyposażenie baz sprzętu,
4. sieć dróg i dojazdów pożarowych wraz z ich numerami i rodzajem nawierzchni oraz infrastrukturą związaną z siecią dróg pożarowych (np. przepusty, przejazdy, mosty, wiadukty), na podstawie danych zawartych w SILP,
5. system łączności i alarmowania,
6. rozmieszczenie lotnisk, lądowisk oraz innych miejsc startów i lądowań,
7. oznakowanie terenów leśnych tablicami informacyjno-ostrzegawczymi,
8. sieć pasów przeciwpożarowych oraz pasów biologicznego zabezpieczenia przeciwpożarowego,
9. stacje meteorologiczne i punkty prognostyczne,
10. lokalne punkty orientacyjne w terenie.

Efektem analizy i oceny powinny być konkretne zalecenia działań uzupełniających lub korekcyjnych.

3. W przypadku konieczności planowania budowy innych, nowych PCW z dojazdem lub też bez dojazdu należy je planować wyłącznie na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa.
4. Wykonawca uwzględni dodatkowo porozumienie Komendanta Głównego PSP i Dyrektora Generalnego LP z 13 czerwca 2007 roku w sprawie współpracy w zakresie wdrażania map numerycznych Nadleśnictw do stosowania w jednostkach organizacyjnych PSP, w myśl którego wyszczególnia się obiekty uznane za przydatne dla PSP (zał. nr 1 do Porozumienia).
5. Sieć dróg leśnych stanowiących dojazdy pożarowe w połączeniu z gruntowymi drogami publicznymi wymaga analizy i ewentualnego uzupełnienia celem dostosowania do wymogów wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. 2022 poz. 1065 tj.).
6. Pasy przeciwpożarowe uznane przez Nadleśnictwo za konieczne do utrzymania powinny być przedstawione w formie stosownego wykazu wraz z podaniem ich rozmiaru oraz lokalizacji w formie załącznika mapowego. Wszystkie elementy infrastruktury leśnej należy uzgodnić z Nadleśnictwem. Elementy liniowe LMN należy uzupełnić o atrybuty nazw i numerów inwentarzowych (dotyczy m.in. pasów p.poż.).
7. Plan z mapami przeglądowymi ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25 000, w uzgodnieniu z Wydziałem Ochrony Lasu RDLP w Szczecinku powinien zostać przedłożony do uzgodnienia Komendantowi Wojewódzkiemu PSP w przypadku, gdy Nadleśnictwo zostanie zakwalifikowane do kategorii I lub II zagrożenia pożarowego.

30. Określenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej.

Zgodnie z § 130 ust. 2 IUL, należy w projekcie PUL określić zadania kierunkowe gospodarki łowieckiej w lasach, w tym docelową wielkość populacji zwierzyny łownej, z wykorzystaniem wieloletniego planu łowieckiego dla rejonu hodowlanego.

W ramach zakresu gospodarki łowieckiej należy min opisać zagadnienia dotyczące:

- 1) charakterystyki przyrodniczej poszczególnych obwodów łowieckich (udział lasów, wód, wielkość kompleksów leśnych itd.) wraz z podaniem elementów wymaganych przy kategoryzacji obwodów łowieckich, na podstawie danych z Nadleśnictwa;
- 2) liczebności zwierzyny na podstawie corocznych inwentaryzacji zwierząt łownych, w odniesieniu do poszczególnych obwodów łowieckich i łącznie dla Nadleśnictwa;
- 3) realizacji rocznych planów łowieckich za ubiegły okres gospodarczy (według gatunków zwierzyny za okres ostatnich 10 lat);
- 4) rozmiaru uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach, według stanu określonego przez Nadleśnictwo w roku wykonywania prac taksacyjnych do planu urządzenia lasu, ujętego w wykazie Nadleśniczego, o którym mowa w § 96 ust. 3 pkt 5 lit. a IUL, z sumarycznym wymienieniem klas uszkodzeń o których mowa w § 40 ust. 2 IUL;
- 5) rozmiaru wykonanych prac profilaktycznych ochrony lasu przed szkodami od zwierzyny.

31. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji.

1. Zagadnienia dotyczące infrastruktury technicznej należy omówić w części ogólnej PUL, gdzie kierunkowo należy opisać potrzeby w zakresie:
 - 1) budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych;
 - 2) budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych oraz budynków gospodarczych;
 - 3) budowy i konserwacji zbiorników małej retencji;
 - 4) urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji, ośrodków oraz izb edukacji przyrodniczej itp.
 - 5) potrzeb wyznaczenia stref oddziaływania społecznego: intensywnego i zrównoważonego.
- a. strefa intensywnego oddziaływania społecznego w gospodarstwie OS, obejmująca tereny leśne położone w bezpośrednim lub bliskim sąsiedztwie osiedli mieszkaniowych oraz wzdłuż głównych szlaków, na których koncentruje się ruch rekreacyjny. Z punktu widzenia gospodarki leśnej w obszarach tych dopuszcza się modyfikację wskazań gospodarczych na etapie tworzenia projektu planu urządzenia lasu. Planowanie urządzeniowe ma na celu przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa osób tam przebywających, zachowanie estetyki krajobrazu leśnego, przy jego spowolnionej wymianie pokoleniowej i zachowaniu trwałości lasu i pełnionych przez niego funkcji. Preferowane są przede wszystkim rębnie złożone o długim lub bardzo długim okresie odnowienia;
- b. strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego w gospodarstwie OS, obejmująca fragmenty lasu, w ramach kompleksu leśnego o zdiagnozowanej w planie urządzenia lasu mniejszej presji społecznej i wykorzystaniu turystycznym. Zazwyczaj są to obszary położone z dala od osiedli mieszkaniowych i głównych szlaków.
2. Zasięg lasów ochrony uzdrowiskowej należy przyjąć zgodnie ze statutami uzdrowisk. Granice stref powinny przebiegać w zasadzie wzdłuż granic wyłączeń lub innych obiektów naturalnych (dróg, cieków wodnych, linii podziału powierzchniowego itp.).
3. W zakresie potrzeb dotyczących infrastruktury technicznej należy wykorzystać dane z docelowej sieci dróg w Nadleśnictwie. Opracowanie to stanowi odrębny dokument, którego treść nie jest ujmowana w opisie ogólnym Nadleśnictwa.

4. Potrzeby w zakresie turystyki i rekreacji należy ująć w opisanu ogólnym w rozdziale dotyczącym wybranych usług ekosystemowych, o których mowa w §142 IUL.
5. Definiując potrzeby i możliwości Nadleśnictwa w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji należy wziąć pod uwagę rozwiązania i oczekiwania wypracowane przez Zespół Lokalnej Współpracy.

Należy podkreślić, że PUL nie zawiera działań w zakresie infrastruktury mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bowiem zamierzenia w nim zawarte nie są zamierzeniami inwestycyjnymi, ani ingerencyjnymi (przekształcenie lub zmiana sposobu wykorzystania terenu). PUL określa jedynie potrzeby w zakresie infrastruktury jako kierunkowe i nie jest podstawą ich wykonania. Zadania te mogą być realizowane przez Nadleśnictwo w zależności od potrzeb i możliwości niezależnie od zapisów PUL.

32. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody.

1. Należy uwzględnić w szczególności opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa, zadania wynikające z właściwych dokumentów planistycznych dotyczących form ochrony przyrody, a także zalecenia zawarte we właściwych politykach i strategiach odnoszących się do ochrony przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.
2. W POP należy uwzględnić również ustalenia dotyczące modyfikacji metod prowadzenia gospodarki leśnej wynikających z wymagań ochrony przyrody podjętych w trakcie narad urzędniowych.
3. W ramach opisywania obszarów Natura 2000 (rozdział 4.4 POP) w tabelach sporządzonych na podstawie danych z aktualnego SDF przedmiotów ochrony, dla których utworzono obszar Natura 2000, należy przedstawić siedliska i gatunki stanowiące przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000, znajdujące się na gruntach Nadleśnictwa. W powyższych tabelach spośród niestanowiących przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 (dla obszarów siedliskowych- siedlisk i gatunków oraz dla obszarów ptasich - gatunków ptaków) ujmowane będą tylko siedliska.
4. Wykonawca przygotowuje Program Ochrony Przyrody (POP) zgodnie z zapisami rozdziału VI IUL (Sporządzenie programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa) §147-152.
5. Ramowy sposób przedstawienia zagadnień objętych programem ochrony przyrody w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa – schemat stanowi załącznik 4 do IUL. W niniejszym załączniku przedstawiono ramowy układ i zawartości rozdziałów POP według poszczególnych zagadnień, o których mowa w § 147–152 IUL.
6. W ramach prac nad sporządzeniem POP zobowiązuje się Nadleśnictwo do przekazania Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu aktualnie obowiązującego POP dla Nadleśnictwa oraz posiadanych informacji o istniejących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa formach ochrony przyrody i obiektach zabytkowych wraz z posiadaną dokumentacją dotyczącą tych obiektów (np. akty ustanawiające, plany ochrony, plany zadań ochronnych itp.).
7. Z kolei Wykonawca w ramach prac nad sporządzeniem POP dokona w szczególności:

- weryfikacji przekazanych dokumentów i informacji o istniejących na gruntach Nadleśnictwa formach ochrony przyrody oraz obiektach zabytkowych we właściwych instytucjach (np. regionalna dyrekcja ochrony środowiska, urzędy gminy, wojewódzki konserwator zabytków, dyrektor parku narodowego)
- zebrania dostępnych informacji o występowaniu na gruntach Nadleśnictwa chronionych i wpisanych na krajowe lub regionalne czerwone listy (zagrożonych) gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a także siedlisk przyrodniczych. Informacje te powinny pochodzić ze źródeł opublikowanych, umożliwiających ich lokalizację w terenie. Uwzględnia się również niepublikowane informacje zweryfikowane przez właściwe instytucje lub zidentyfikowane w toku prac urządzania lasu;
- analizy zebranych informacji, w tym m.in. zestawienie obligatoryjnych działań ochronnych dla form ochrony przyrody przyjętych w planach ochrony lub planach zadań ochronnych i ich porównanie z danymi z inwentaryzacji stanu lasu;
- weryfikacji (w trakcie prac urządzeniowych na gruntach Nadleśnictwa):
 - a) przebiegu granic obszarów chronionych ustanowionych na mocy przepisów aktów prawa miejscowego oraz opisie ewentualne rozbieżności,
 - b) lokalizacji i opisu pomników przyrody na podstawie przeprowadzonego pomiaru lub na podstawie dostępnych danych (wówczas należy podać ich źródło),
 - c) położenia obiektów objętych ochroną zabytków;
 - zbierze informacje o zagrożeniach lasów i stanie środowiska przyrodniczego;
 - sporządzi plan działań w celu właściwej ochrony zasobów przyrodniczych Nadleśnictwa opisanych w POP;
 - sporządzi mapę walorów przyrodniczo-kulturowych Nadleśnictwa;
 - sporządzi wyciągi dla leśnictwa wraz z mapą walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:10000;
 - sporządzi załącznik do POP zawierającego dane wrażliwe, tj. wykazy stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz lokalizacje stref ochrony gatunków i stanowisk archeologicznych. Załącznik ten sporządza się w postaci osobnego, nieupublicznianego, pliku w formie elektronicznej.

Dodatkowo Wykonawca wykona i prześle warstwę geometryczną z zasięgiem płatów siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa, będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000 (w formacie ESRI .shp).

33. Wykaz map i formy ich przygotowania oraz wskazanie formy oprawy opisów taksacyjnych, opisanie ogólnego, programu ochrony przyrody, a także ewentualnych innych dodatkowych opracowań.

Exemplar dla DGLP (w wersji elektronicznej w formacie PDF) zawierający następujące dane:

- Elaborat wraz z załącznikami (tabele i wykazy)
- Wykaz cięć **wraz z tabelami**
- Mapę sytuacyjną obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa w skali 1:50 000
- Mapy przeglądowe obrębu leśnego w skali 1:25 000
 - cięć rębnych
 - drzewostanów

- siedlisk leśnych
- obszarów chronionych i funkcji lasu
- wiodących kategorii ochronności
- ochrony przeciwpożarowej
- gospodarki łowieckiej
- ochrony lasu
- zagospodarowania rekreacyjnego w Nadleśnictwie
- walorów przyrodniczo-kulturowych
- nasiennictwa i selekcji

Program Ochrony Przyrody

- Mapa przeglądowa obrębu leśnego w skali 1:25 000
 - walorów przyrodniczo-kulturowych;

Prognozę Oddziaływania na Środowisko

- mapa przeglądowa do prognozy oddziaływania na środowisko (§ 160 IUL)

Bazę WebTaksator

Egzemplarz dla RDLP i dla Nadleśnictwa (dwa komplety)

1. Tom IA - Elaborat wraz z załącznikami (tabele i wykazy) w oprawie twardej (format A4)
2. Tom II (podzielony na części A, B, C...) - Opis taksacyjny lasu, w oprawie twardej (format A4)
3. Tom III - Plany zagospodarowania lasu wraz z tabelami, w oprawie twardej (format A4)
4. Nośnik elektroniczny zawierający:
 - Elaborat, Opis taksacyjny lasu, Plany zagospodarowania lasu, POP (Tom IB), Prognozę ONŚ (w formacie PDF oraz WORD),
 - wszystkie mapy w formacie PDF (gospodarcze, gospodarczo-przeglądowe, przeglądowe, sytuacyjne),
 - matryce map: sytuacyjnej, gospodarczo-przeglądowej oraz przeglądowej oraz map gospodarczych (IUL TOM III roz. VIII),
 - projekty map tematycznych: sytuacyjnych, gospodarczo-przeglądowych oraz przeglądowych gotowe do wydrukowania wielkoformatowego,
 - bazę WebTaksator,
 - operaty dla poszczególnych leśnictw łącznie z wykazem cięć rębnych, wykazem cięć przedrębnych i wykazem zadań z zakresu hodowli lasu oraz wyciąg z POP oraz mapy gospodarczo-przeglądowe poszczególnych leśnictw w skali 1:10 000:
 - cięć rębnych;
 - drzewostanów;
 - walorów przyrodniczo-kulturowych,
 - mapy gospodarcze - komplet arkuszy w skali 1:5 000 z podkładem działek ewidencyjnych z naniesionymi działkami zrębowymi (format A1) oraz mapę przeglądową w skali 1:25 000 z podziałem na arkusze map gospodarczych.
5. Teczka twarda zawierająca:
 - Tom IB - Program Ochrony Przyrody w oprawie twardej (format A4)
 - Mapę przeglądową w skali 1:25 000
 - walorów przyrodniczo-kulturowych; (IUL TOM III pkt.2.4)
6. Teczka twarda zawierająca:
 - Mapę sytuacyjną obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa w skali 1:50 000

Mapy przeglądowe w skali 1:25 000 (IUL TOM III roz. IV pkt.6)

- cięć rębnych (podklejona na płótnie i foliowana)
- drzewostanów (podklejona na płótnie i foliowana)
- siedlisk leśnych
- obszarów chronionych i funkcji lasu
- wiodących kategorii ochronności
- ochrony przeciwpożarowej
- gospodarki łowieckiej
- ochrony lasu
- zagospodarowania rekreacyjnego w Nadleśnictwie
- walorów przyrodniczo-kulturowych
- nasiennictwa i selekcji
- matryca mapy przeglądowej (mapy przeglądowe bez dodatkowych elementów tematycznych, „czyste”), poza teczką, 2 szt.

7. Teczka twarda zawierająca jeden egzemplarz dla Nadleśnictwa: (IUL Tom III roz. II pkt.2.5-6)

Mapy gospodarcze - komplet arkuszy map gospodarczych w skali 1:5 000 z podkładem działek ewidencyjnych z naniesionymi działkami zrębowymi (format A1).

Mapę przeglądową w skali 1:25 000 z podziałem na arkusze map gospodarczych.

Operaty dla poszczególnych leśnictw zawierające:

Opis taksacyjny lasu łącznie z wykazem cięć rębnych, wykazem cięć przedrębnych i wykazem zadań z zakresu hodowli lasu oraz wyciąg z POP w oprawie twardej (format A4).

Mapy gospodarczo-przeglądowe poszczególnych leśnictw w skali 1:10 000:

- cięć rębnych w futorale (podklejona na płótnie i foliowana) (1 komplet)
- drzewostanów
- walorów przyrodniczo-kulturowych
- matryca mapy gospodarczo-przeglądowej bez dodatkowych elementów tematycznych („czyste”), 3 szt.

Prognoza oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu (format A4 - 2 komplety) w oprawie twardej w tezcze z mapą przeglądową **obrębu leśnego** w skali 1:25 000:

- mapa przeglądowa do prognozy oddziaływania na środowisko (§ 160 IUL)

Dokumentacja na NPP, w tym materiały prezentowane na naradzie, dokumentacja projektu planu wraz z prognozą do publicznego wyłożenia i zaopiniowania przez RDOŚ (wraz z niepublicznym załącznikiem określonym w § 149 pkt. 1.12 IUL).

Dokumentacja do uzgodnień z członkami Zespołu Lokalnej Współpracy planu cięć oraz założeń przyjętych do PUL (m.in. mapy cięć, informacje o zagospodarowaniu turystycznym, lasach o zwiększonej funkcji społecznej, materiały prezentowane na NPP).

Dla Nadleśnictwa i Leśnictw należy określić szczegółowe dane do wprowadzenia zadań PUL do SILP, w tym w rozmiarze powierzchniowym - [ha] (pow. manipulacyjna i do odnowienia), miąższościowym - [m³] (ogółem i liściaste), z wyszczególnieniem użytków rębnych (w tym: rębnie I, rębnie II, III, IV, V, niezaliczone do etatu powierzchniowego) i użytków przedrębnych (w tym: TW, TP) oraz zadań hodowlanych - w układzie tabelarycznym uzgodnionym z RDLP.

Na sporządzane mapy gospodarczo-przeglądowe poszczególnych leśnictw w skali 1:10 000, należy nanieść kontury lasów innych własności, na podstawie danych udostępnionych w Banku Danych o Lasach.

34. Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko.

Prace z zakresu sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa należy wykonać zgodnie z opisem w rozdziale VII IUL.

Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa – dalej zwaną prognozą, regulują przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W dnia 31 marca 2025 r., pismem zn. spr. WOPN.411.73.2025.AM, uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko

Uzgodnienia przekazano Wykonawcy.

35. Inne zagadnienia.

W toku całego okresu prac nad projektem PUL zobowiązuje się Nadleśnictwo oraz Wykonawcę projektu PUL do szerokiej i aktywnej współpracy merytorycznej, zarówno między sobą, jak i z przedstawicielami urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz organizacjami zainteresowanymi gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach Nadleśnictwa, czego efektem winny być bieżące ustalenia i wyjaśnianie aspektów problemowych.

Zobowiązuje się Wykonawcę projektu PUL, aby przed rozpoczęciem prac zgłosił ten fakt Nadleśnictwu celem uzgodnienia (w formie „narady roboczej”) dogodnych form komunikacji oraz wzajemnego udostępniania danych i materiałów, które posłużą etapowym uzgodnieniom wyników.

Wyniki prac taksacyjnych należy w przystępnej formie przedstawić administracji Nadleśnictwa i leśniczom, celem zapoznania się z nimi i dokonania uzgodnień. Szczególnym przedmiotem uzgodnień oraz zestawień omawianych w trakcie odbiorów i kontroli prac, będzie:

- przyjęty w poszczególnych wyłączeniach TD,
- zaproponowane wskazania gospodarcze,
- użytkowanie rębne na przyszły okres gospodarczy,
- drzewostany planowane do odbudowy, przebudowy pełnej i częściowej,
- drzewostany w KO i KDO,
- grunty leśne niezalesione - do odnowienia (zręby, halizny, płazowiny),
- grunty leśne niezalesione - w produkcji ubocznej i pozostałe,
- drzewostany bez wskazań gospodarczych na najbliższe 10-lecie.

Wszelkie dodatkowe zagadnienia, które wynikną w trakcie prac nad projektem PUL należy przedstawić podczas odbioru prac taksacyjnych, poinformować RDLP w trybie roboczym oraz przedstawić na posiedzeniu NPP.

Materiały prezentowane przez prelegentów w trakcie Narady Urzędzeniowej mogą być udostępnione osobom zainteresowanym, na wniosek. Stanowią one materiał roboczy do opracowania powyższych Założeń do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Tychowo.

Treść protokołu uzgodniono z:

- Wydziałami ZG, ZO, ZE, ZS w miejscu
- ZOL w Szczecinku
- Wykonawcą pPUL
- Nadleśnictwem Tychowo

Protokołowała:

Agnieszka Ramion-Harkawik

Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu i Geomatyki

Akceptacja Przewodniczącego Narady Urzędzeniowej:

Zatwierdzam

Załączniki:

1. lista obecności na NU
2. opinia Zespołu Lokalnej Współpracy